

Hadforbrydelser i 2019

Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser

Resumé

Denne rapport udgør Rigspolitiets afrapportering vedrørende hadforbrydelser i 2019. Årsrapportens datamateriale består af sager fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS).

Rapporten beskriver politiets monitoring af hadforbrydelsesområdet. Formålet med monitoringsordningen er at styrke politiets registrering af hadforbrydelser og løbende at have et overblik over antallet af hadforbrydelser og deres fordeling på forskellige motivtyper, kriminalitetstyper, gerningssteder, politikredse m.v.

Årsrapporten viser følgende i forhold til antallet og fordelingen af hadforbrydelser i 2019:

- I 2019 registrerede politiet 569 sager, som efter Rigspolitiets opfattelse kan karakteriseres som hadforbrydelser.
- Antallet af registrerede hadforbrydelsessager er steget med 27 % (120 sager) fra 2018 til 2019.
- Stigningen skyldes sandsynligvis dels, at Rigspolitiet ultimo oktober 2019 satte fokus på anmeldelsestilbøjeligheden på hadforbrydelsesområdet med kampagnen "Stop Hadet" og dels en række hændelser, der fandt sted i forbindelse med årsdagen for Krystalnatten, hvor nazisterne den 9. november 1938 ødelagde blandt andet jødiske butikker og gravpladser.
- Hadforbrydelserne i 2019 fandt særligt sted indenfor kriminalitetstyperne hadefulde ytringer (straffelovens §266 b), vold, trusler og hærværk.
- Racistisk motiverede hadforbrydelser var den mest udbredte motivkategori i 2019 (312 sager). Herefter fulgte religiøst motiverede hadforbrydelser (180 sager) og seksuelt orienterede hadforbrydelser (76 sager)¹.
- 41 % (236 sager) af de registrerede hadforbrydelser i 2019 fandt sted på offentligt tilgængelige steder, såsom på åben gade, i butikker eller i offentlige transportmidler.
- 22 % (128 sager) af de registrerede hadforbrydelser i 2019 fandt sted på internettet (særligt Facebook).
- Ud af de 569 hadforbrydelsessager er der (på tidspunktet for rapportens udarbejdelse) rejst 143 sigtelser i 120 sager mod i alt 117 personer. De kriminalitetstyper, der er rejst flest sigtelser for, er hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b) og trusler.
- I de 569 hadforbrydelsessager er der registreret 343 ofre². Ud af disse 343 personer var 186 mænd og 156 kvinder³.

¹ I én sag var det ikke muligt at definere motivet.

² Der er forskellige årsager til, at der ikke indgår personoplysninger fra alle 569 hadforbrydelsessager i denne opgørelse. Dels er der i et antal sager ikke angivet en forurettet, dels har det i et antal sager ikke været muligt at afgøre, om anmelderen i sagen er identisk med den forurettede, og dels er sager, hvor forurettede er angivet som virksomheder, institutioner eller lignende uden personoplysninger.

³ I én sag er kønnet ikke angivet.

Samlet set viser årsrapporten, at politiet i 2019 har behandlet en række forskellige former for hadforbrydelser, hvilket bekræfter, at der er borgere i samfundet, som på baggrund af deres race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk⁴ kan betragtes som særligt udsatte for diskriminerende strafbare handlinger.

Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2019 udgør den femte årsrapport vedrørende hadforbrydelser offentliggjort af Rigspolitiet. I de tidligere års rapporter har data været afbilledet i tabeller og figurer, hvori hele perioden (2015 til 2018) har indgået. I dette års rapport samt fremadrettet vil data blive afbilledet i tabeller og figurer, der inddrager data for de seneste fire år. I dette års rapport indeholder tabeller og figurer dermed data for perioden 2016 til 2019. Alle Rigspolitiets årsrapporter vedrørende hadforbrydelser kan findes på politiets hjemmeside (Politiet 2020).

Rigspolitiet udbyder et efter- og videreuddannelsesstilbud til politikredsens medarbejdere med det formål at sikre et tilstrækkeligt kompetenceniveau i politikredsene i forhold til identificering og behandling af hadforbrydelser. Rigspolitiet har revideret og styrket indholdet af uddannelsen og den reviderede uddannelse vil blive udbudt fra og med 2021.

Rigspolitiet fortsætter endvidere den allerede iværksatte dialog med en række væsentlige interessenter på området. Denne indsats har blandt andet til formål at skabe tillid mellem politiet og udsatte grupper med henblik på at få flere ofre for hadforbrydelser til at anmelde disse sager til politiet.

Læsevejledning

Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2019 indeholder flere data og er dermed mere omfattende end de tidligere årsrapporter. Det skyldes dels, at antallet af registrerede hadforbrydelsessager er steget samt at databehandlingen i dette års rapport er mere detaljeret end tilfældet var i de tidligere rapporter. Årsrapporten kan som hidtil læses som en sammenhængende rapport, men afsnit 4 og 5, som indeholder alle data fra 2019, kan også med fordel anvendes som opslagsværk.

⁴ Med kønsidentitet henvises der til den enkelte persons vedholdende indre og individuelle oplevelse af sit køn, hvilket måske ikke svarer til det ved fødslen tildelte køn. Med kønsudtryk henvises der til måden, hvorpå man viser sit køn som mand eller kvinde, f.eks. ved valg af tøj, frisure, make-up og tale. Hvor kønsidentitet drejer sig om, hvorledes kønnet opleves, drejer kønsudtryk sig således om, hvorledes kønnet udtrykkes.

Indhold

Resumé	1
1. Indledning	4
2. Politiets monitorering af hadforbrydelser	5
3. Årsrapportens datagrundlag	7
4. Hadforbrydelser i 2019	8
4.1 Antal	8
4.2 Geografisk fordeling	9
4.3 Fordeling på måneder	10
4.4 Kriminalitetstype	12
4.5 Motiv	14
4.5.1 Racistisk motiverede hadforbrydelser	15
4.5.2 Religiøst motiverede hadforbrydelser	17
4.5.3 Seksuelt orienterede hadforbrydelser	20
4.6 Gerningssteder	22
4.6.1 Hadforbrydelser på offentligt tilgængelige steder	23
4.6.2 Hadforbrydelser på internettet	23
4.6.3 Hadforbrydelser på arbejdspladser og uddannelsessteder	27
4.6.4 Hadforbrydelser i privat bolig	27
4.6.5 Hadforbrydelser på øvrige steder	28
5. Gerningspersoner og ofre	28
5.1 Gerningspersoner	28
5.2 Ofre	29
6. Offerundersøgelser vedrørende hadforbrydelser i Danmark	30
7. Tiltag på hadforbrydelsesområdet	31
Litteratur	36

1. Indledning

Denne rapport er Rigspolitiets femte årsrapport vedrørende hadforbrydelser, idet Rigspolitiet primo 2015 overtog det overordnede ansvar for hadforbrydelsesområdet fra Politiets Efterretningstjeneste (PET). Formålet med årsrapporten er at gøre viden om omfanget og karakteren af hadforbrydelser samt udviklingen i antallet af registrerede hadforbrydelser i Danmark tilgængelig for offentligheden. Herudover beskrives politiets indsats på hadforbrydelsesområdet i rapporten.

Grundet en ændring i Rigspolitiets monitoringspraksis er data fra årsrapporterne vedrørende hadforbrydelser registreret i 2017, 2018 og 2019 ikke direkte sammenlignelige med Rigspolitiets foregående årsrapporter (se afsnit 3 vedrørende årsrapportens datagrundlag).

Data fra Rigspolitiets årsrapporter vedrørende hadforbrydelser registreret i 2017, 2018 og 2019 er sammenlignelige, da data til disse tre rapporter er indsamlet på baggrund af samme monitoringspraksis.

Politiets arbejde med hadforbrydelser baserer sig på en strafferetlig afgrænsning af hadforbrydelsesbegrebet – dvs. at en hadforbrydelse er et strafbart forhold, der har baggrund i gerningspersonens opfattelse af offerets race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering. En hadforbrydelse består således af to elementer: En strafbar handling, samt det forhold, at der ligger et diskriminerende udvælgelselement (et såkaldt hadmotiv) til grund for den strafbare handling. Hadforbrydelser ses typisk i sager vedrørende trusler, vold eller hærværk, men et hadmotiv kan også foreligge ved andre former for strafbare forhold.

Strafbare forhold, der har baggrund i offerets race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, kan være en overtrædelse af straffelovens § 266 b (hadefulde ytringer) eller lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v. (racediskriminationsloven, der bl.a. kriminaliserer nægtelse af adgang til diskoteker på baggrund af race, hudfarve, national eller etnisk oprindelse, tro eller seksuel orientering).

Endvidere kan det ved straffelovsovertrædelser (f.eks. vold, trusler eller hærværk) og særlovsovertrædelser (f.eks. overtrædelse af ordensbekendtgørelsen) være relevant at anvende straffelovens § 81, nr. 6 (strafskærpelsesgrund), såfremt den kriminelle handling helt eller delvist har baggrund i andres etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering eller lignende.

Der kan læses mere om de nævnte bestemmelser og deres anvendelsesområde i Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om hadforbrydelser, der findes på anklagemyndighedens hjemmeside (Rigsadvokaten 2020).

Politiet har et særligt fokus på at identificere, registrere og efterforske hadforbrydelser. Det skyldes dels, at hadforbrydelser i særlig grad kan have en skadelig effekt for det enkelte offer, og dels at hadforbrydelser kan have en skadelig effekt for hele den gruppe offeret tilhører eller opfattes at tilhøre, da gerningspersonen med sin forbrydelse sender et symbolsk signal om denne gruppes sårbarhed, mindreværd og manglende ret til anerkendelse.

2. Politiets monitorering af hadforbrydelser

Rigspolitiet etablerede i 2015 en monitoringsordning på hadforbrydelsesområdet for at styrke politiets indsats på området gennem indsamling af viden. Ordningen har til formål at styrke registreringen af hadforbrydelser, således at der skabes et retvisende billede af antallet af politianmeldte hadforbrydelser og deres fordeling på forskellige motivtyper, kriminalitetstyper, gerningssteder, politikredse m.v. Den løbende monitorering af hadforbrydelsesområdet anvendes samtidig til at sikre kvalitet i politiets registre- ring og sikre fokus på behandlingen af hadforbrydelser.

Monitoringsordningen indebærer, at hadforbrydelser registreres i politiets systemer via en række søgenøgler, som gør det muligt for politiet at anføre, at der skønnes at være et muligt hadmotiv i den pågældende sag. Søgenøglerne for hadforbrydelser påføres den enkelte sag, som samtidig kategoriseres ud fra, om det strafbare forholds motiv har været gerningspersonens opfattelse af offerets race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk.

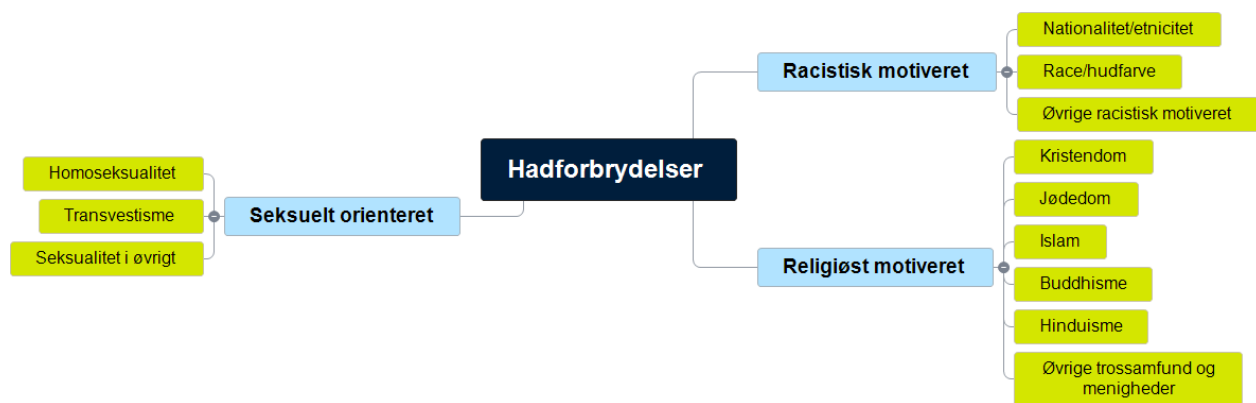
Søgenøglen kan påføres ved sagens oprettelse, f.eks. når et offer for en hadforbrydelse indgiver en anmeldelse til politiet. Søgenøglen kan også tilknyttes sagen efterfølgende, hvilket f.eks. kan være relevant, hvis den videre efterforskning af sagen viser, at et strafbart forhold, der i første omgang ikke har været anset for en hadforbrydelse, viser sig at være det. På samme måde kan søgenøglerne også fjernes i forbindelse med politiets arbejde med sagen, hvis dét, man i første omgang opfattede som en hadforbrydelse, viser sig ikke at være det.

Ved hjælp af hadforbrydelsessøgenøglerne kan der efterfølgende foretages specifikke dataudtræk for denne sagstype på tværs af forskellige kriminalitetstyper som f.eks. vold, trusler og hærværk.

Alle anmeldelser til politiet registreres i politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Her oprettes anmeldelsen som en straffesag, hvis der er tale om, at et strafbart forhold er begået, og der ikke er tvivl om gerningsindholdet. Herudover kan sagerne oprettes som hændelser eller undtagelsesvist og midlertidigt som undersøgelsessager, hvis der ud fra de umiddelbart foreliggende oplysninger er tvivl om, hvorvidt anmeldelsen vedrører et strafbart forhold, eller der er tvivl om gerningsindholdet. Hændelserne og undersøgelsessagerne skal efterfølgende konverteres til straffesager, hvis efterforskningen giver anledning hertil. Både straffesager, hændelser og undersøgelsessager kan registreres som hadforbrydelser via søgenøglerne.

Som det fremgår af figur 1, sondres der i monitoringen af hadforbrydelser mellem tre overordnede motivkategorier: Racistisk motiveret, religiøst motiveret og seksuelt orienteret. Herudover arbejdes der med en række underkategorier, som giver en nærmere specificering af motivet.

Figur 1: Oversigt over motivkategorier

Kilde: Rigspolitiet.

Kategorien "Seksuelt orienterede hadforbrydelser" omfatter både hadforbrydelser rettet mod personer med en bestemt seksualitet (f.eks. homoseksuelle og biseksuelle) og personer med en bestemt kønsidentitet eller et bestemt kønsudtryk (f.eks. transkønnede og transvestitter)⁵.

For at sikre, at relevante strafbare forhold efterforskes som en hadforbrydelse, er det afgørende, at politiet er opmærksom på, om der foreligger et hadmotiv i den sag, som behandles. Det er endvidere afgørende, at sagerne registreres korrekt, så datakvaliteten sikres til brug for bl.a. analyser af omfanget og karakteren af de hadforbrydelser, der anmeldes til politiet. Rigspolitiet udsendte derfor i 2015, som led i implementeringen af monitoringsordningen, en vejledning til samtlige politikredse om, hvad der karakteriserer en hadforbrydelse, og hvordan man foretager korrekt registrering med søgenøgler på hadforbrydelsesområdet.

På trods af, at der er etableret ensartede procedurer for registreringen af hadforbrydelser, ligger der fortsat en udfordring i at sikre, at alle relevante sager påføres en søgenøgle. Rigspolitiet foretager derfor en løbende vurdering af monitoringsordningen med henblik på at kunne foretage ændringer i denne, hvis det viser sig nødvendigt. I afsnit 3 vedrørende årsrapporten datagrundlag beskrives bl.a. en sådan ændring, som blev foretaget med virkning fra 2017.

⁵ Der henvises til forarbejderne til straffelovens § 266 b.

3. Årsrapportens datagrundlag

Datamateriale

Årsrapporten baserer sig på sagsoplysninger indhentet ved datatræk fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Datamaterialet omfatter både sager, som borgere har anmeldt til politiet, og sager, som politiet har indledt undersøgelse af på eget initiativ. Datatrækkene er foretaget løbende. Der er tale om dynamiske data forstået på den måde, at alle sager ikke nødvendigvis har været færdigbehandlede på tidspunktet for datatrækket, og at der derfor kan være sket ændringer efterfølgende⁶. Med henblik på at fremsøge de sager, der på tidspunktet for datatrækket ikke er påført en søgenøgle, foretager Rigspolitiet også en søgning på en række generelle søgeord relateret til hadforbrydelsesområdet i resuméfeltet (fritekstfelt i politiets sagsstyringssystem) samt en søgning på alle sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 266 b.

Ændring i Rigspolitiets monitoringspraksis

Ultimo 2017 blev Rigspolitiet opmærksom på et antal sager, som kunne karakteriseres som hadforbrydelsessager, men som ikke var påført en hadforbrydelsessøgenøgle, og som ikke kunne fremsøges ved brug af de ovenfor omtalte generelle søgeord. Rigspolitiet besluttede derfor at udvide monitoringen med en række supplerende specifikke søgeord. Med henblik på at sikre et så retvisende datasæt for 2017 som muligt, blev der derfor foretaget en søgning på disse specifikke søgeord for hele 2017, hvilket betød, at det samlede antal hadforbrydelser for 2017, som blev inkluderet i datasættet, blev forøget. Denne nye monitoringspraksis anvendes fortsat. Dette indebærer, at datagrundlaget vedrørende hadforbrydelser registreret i 2017, 2018 og 2019 ikke er direkte sammenligneligt med de foregående år (2015 og 2016).

Rigspolitiet foretager på den baggrund en særskilt controlling af hadforbrydelsesområdet med henblik på at sikre en mere ensartet og øget anvendelse af søgenøglerne⁷.

Identificering og kvalitetssikring af hadforbrydelsessager

Ved hjælp af hadforbrydelsessøgenøglerne, søgningerne i resuméfeltet samt fremsøgningen af alle § 266 b-sager, identificerer Rigspolitiet månedligt et antal sager. For at kvalitetssikre datagrundlaget for rapporten har Rigspolitiet gennemgået hver enkelt sag og foretaget en konkret vurdering af, om sagen bør kategoriseres som en hadforbrydelse. Hadmotivet er i mange tilfælde identificeret ved, at gerningspersonen har fremsat mundtlige eller skriftlige tilkendegivelser, men der forekommer også sager, hvor

⁶ For eksempel kan efterforskningen af en given sag vise, at det, der først ansås som en hadforbrydelse, viste sig ikke at være det, eller omvendt. Der kan også ske ændringer i sagskategorierne, således at undersøgelsessager senere konverteres til straffesager.

⁷ Det kan endvidere nævnes, at Rigspolitiet i september 2018 foretog en generel gennemgang og revidering af den samlede søgenøglestruktur i dansk politi med henblik på en forbedret anvendelse af søgenøglerne. Dette indebærer en forenkling af strukturen og en større brugervenlighed i søgenøglerne. I forbindelse med revisionen af søgenøglestrukturen fulgte et controllingsspor, der skal gøre det muligt for Rigspolitiet at følge med i, om søgenøglerne anvendes korrekt. Der er herudover blevet udpeget dataansvarlige medarbejdere i de 12 politikredse.

der ikke foreligger en mundtlig eller skriftlig tilkendegivelse. Der er derfor også taget højde for, om for eksempel gerningsstedet eller gerningstidspunktet kan indikere et hadmotiv⁸.

Vurderingen af, om der foreligger et hadmotiv i de enkelte sager, tager udgangspunkt i Rigspolitiets nationale vejledning vedrørende registrering af hadforbrydelser og Rigsadvokatens retningslinjer vedrørende hadforbrydelser (Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om hadforbrydelser), som indeholder eksempler på indikationer for tilstedeværelsen af et hadmotiv i en given sag⁹. Hver enkelt sag er vurderet ud fra de foreliggende oplysninger i sagen, herunder den forurettedes egen beskrivelse af hændelsen, tilstedeværelsen af relevante mundtlige tilkendegivelser, relevante forhold omkring gerningsstedets karakter samt andre oplysninger, der kan indikere tilstedeværelsen eller fraværet af et hadmotiv. Rigspolitiet arbejder ud fra et forsigtighedsprincip, der indebærer, at alle sager, hvor der foreligger en indikation af, at der kan ligge et hadmotiv bag det strafbare forhold, medtages i monitoreringen. Det vil sige, at der i forbindelse med monitoreringen ikke tages højde for, om det foreliggende bevismateriale i de enkelte sager er tilstrækkeligt til at kunne føre til sigtelse, tiltale eller domfældelse.

Det er vigtigt at nævne, at Rigspolitiets opgørelse af hadforbrydelser er baseret på sager, der er anmeldt til politiet eller på anden vis kommet til politiets kendskab. Rigspolitiet er opmærksom på, at der på hadforbrydelsesområdet findes et betydeligt mørketal – altså et antal sager, der ikke kommer til politiets kendskab gennem anmeldelse eller på anden vis. Der kan læses mere om mørketallet i afsnit 6 vedrørende Justitsministeriets offerundersøgelse.

4. Hadforbrydelser i 2019

4.1 *Antal*

Der er i 2019 identificeret i alt 569 sager, der efter Rigspolitiets opfattelse kan kategoriseres som hadforbrydelser og der er dermed tale om en markant stigning i antallet af registrerede hadforbrydelsessager fra 2018 til 2019. Der blev i 2018 registreret 449 hadforbrydelser, i 2017 blev der registreret 446 hadforbrydelser, i 2016 blev der registreret 274 hadforbrydelser og i 2015 198 hadforbrydelser¹⁰. Antallet af registrerede hadforbrydelsessager er således steget med 120 sager svarende til en stigning på 27 % fra 2018 til 2019. Denne stigning skyldes sandsynligvis, som det vil blive uddybet i de kommende afsnit, bl.a. enkelte specifikke hændelser samt Rigspolitiets kampagne ”Stop hadet”, der blev lanceret i oktober 2019.

⁸ Dette kunne for eksempel være tilfældet, hvis gerningen har fundet sted på en bar, der er kendt som et sted, der ofte frekventeres af homoseksuelle, eller hvis gerningen har fundet sted i eller ved en religiøs bygning.

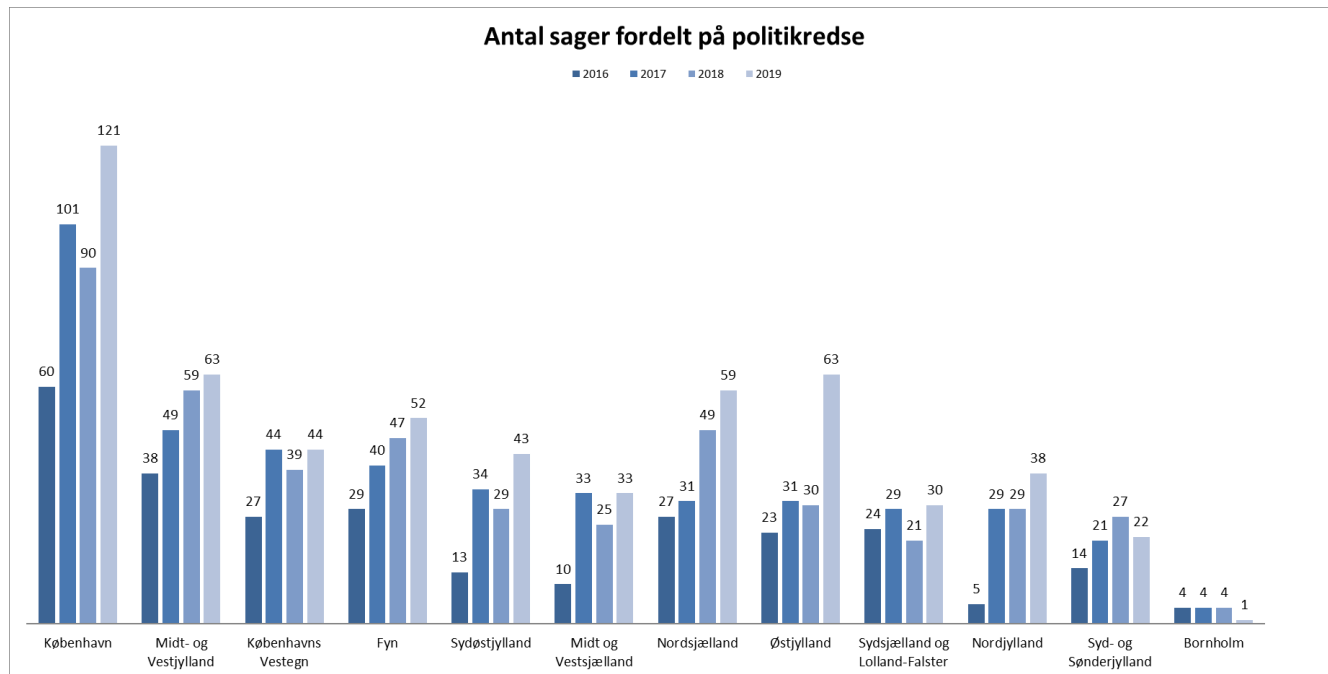
⁹ I Rigsadvokatmeddelelsen nævnes følgende indikationer for, at der foreligger et hadmotiv: 1. Mundtlige tilkendegivelser 2. Plakater, graffiti m.v. 3. Mistænkes tilhørsforhold/sympatier og 4. Forurettedes forhold m.v. eller gerningsstedet.

¹⁰ Den relativt store forskel på antallet af sager fra 2015 og 2016 til 2017 skyldes (som omtalt i afsnit 3 vedrørende årsrapporten datagrundlag), Rigspolitiets nye monitoringspraksis, som blev indført med virkning fra 2017. Der kan dermed ikke påvises en reel stigning i antallet af hadforbrydelser fra 2016 til 2017.

4.2 Geografisk fordeling

Figur 2 viser, hvordan de 569 registrerede hadforbrydelsessager fordeler sig på landets politikredse.

Figur 2: Registrerede hadforbrydelser i 2016, 2017, 2018 og 2019 fordelt på politikredse

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS)

Politikredsene med den største procentuelle udvikling i antal sager fra 2018 til 2019 er henholdsvis Østjyllands Politi med en stigning på 110 % (stigning på 33 sager), Sydøstjyllands Politi med en stigning på 48 % (stigning på 14 sager) og Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi med en stigning på 43 % (stigning på 9 sager). Syd- og Sønderjyllands Politi havde 19 % færre sager i 2019 end i 2018 (fald på 5 sager) og er dermed den eneste politikreds, på nær Bornholms Politi, der har oplevet et fald i antallet af hadforbrydelsessager fra 2018 til 2019.

I alle landets politikredse (på nær Bornholms Politi, som i 2019 kun har registreret én hadforbrydelsessag) ser fordelingen af hadforbrydelsessager på de forskellige motivkategorier nogenlunde ens ud. Racistisk motiverede hadforbrydelsessager udgør mellem 49 % (Sydøstjylland) og 63 % (Nordjylland og Midt- og Vestjylland) af sagerne i alle politikredsene, mens religiøst motiverede hadforbrydelsessager udgør mellem 29 % (Fyn) og 38 % (Østjylland) og andelen af seksuelt orienterede sager udgør mellem 0 % (Bornholm) og 21 % (Sydøstjylland).

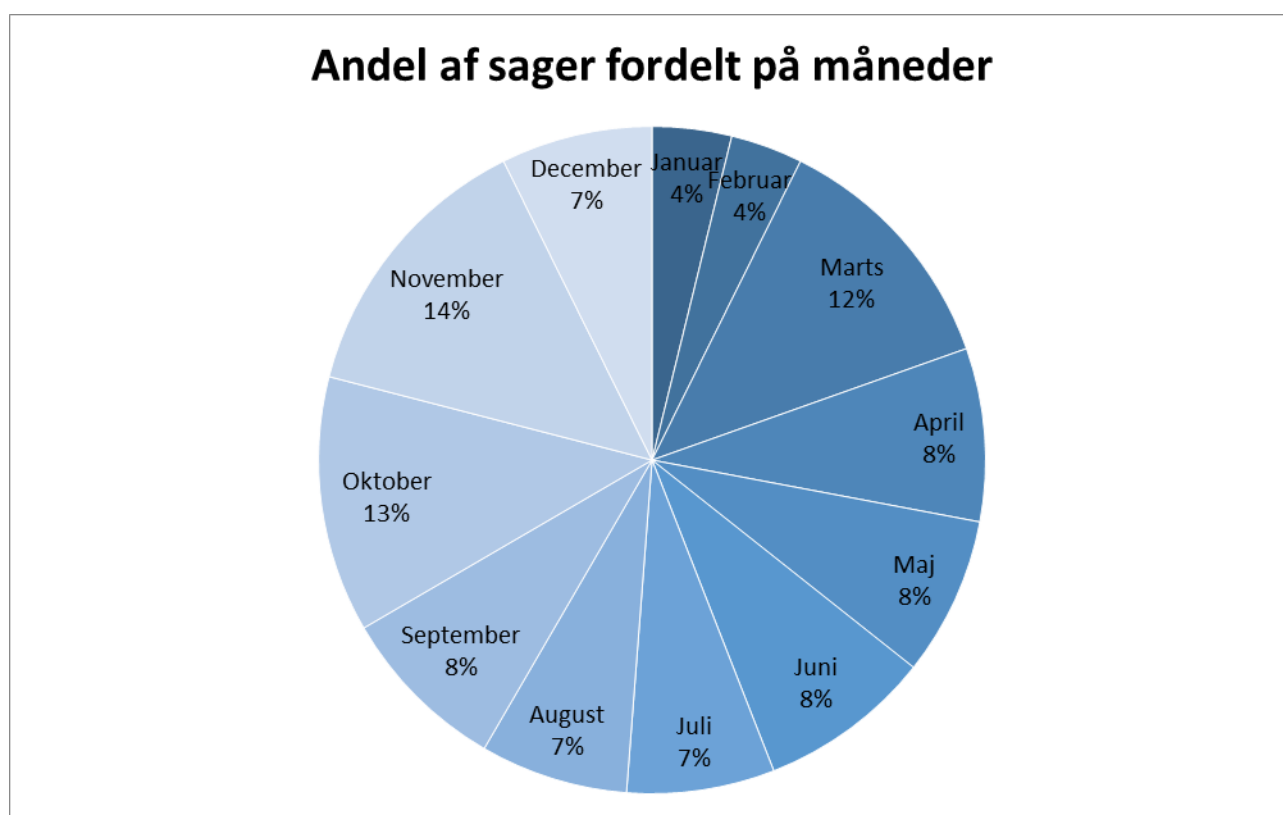
Politikredsen med den største udvikling fra 2018 til 2019 i andelen af det landsdækkende antal hadforbrydelsessager er ligeledes Østjyllands Politi med en udvikling på 4 procentpoint. Østjyllands Politis andel af det samlede antal registrerede hadforbrydelsessager er således steget fra 7 % i 2018 til 11 % i

2019. Årsagen til denne udvikling kan især tilskrives hændelserne i forbindelse med årsagen for Kry-stalnatten i november i 2019, hvilket uddybes nedenfor i afsnit 4.3 vedrørende fordelingen på måneder og afsnit 4.5 vedrørende motivkategorierne i de registrerede hadforbrydelsessager i 2019. Østjyllands Politi havde dermed, sammen med Midt- og Vestjyllands Politi, næstflest registrerede hadforbrydelsessager i 2019. Østjyllands Politi havde i 2018 sjetteflest registrerede hadforbrydelsessager.

4.3 Fordeling på måneder

Figur 3 viser, hvordan de 569 registrerede hadforbrydelsessager fordeler sig på årets 12 måneder.

Figur 3: Registrerede hadforbrydelser i 2019 fordelt på måneder

Kilde: Politiets sagstyringssystem (POLSAS)

Figuren viser, at størstedelen af de 569 registrerede hadforbrydelsessager i 2019 fandt sted i andet halvår. 56 % af de registrerede sager (svarende til 317 sager) fandt sted fra juli til december, mens 44 % af sagerne (svarende til 252 sager) fandt sted fra januar til juni. Til sammenligning fandt 52 % af de registrerede hadforbrydelsessager i 2018 sted fra juli til december (svarende til 235 sager), mens 48 % fandt sted fra januar til juni (svarende til 214 sager). Fordelt på kvartaler blev den største andel hadforbrydelsessager registreret i fjerde kvartal med 34 % af det samlede antal sager (svarende til 189 sager).

Det eneste andet år, hvor den største andel hadforbrydelsessager blev registreret i fjerde kvartal var i 2015, hvor fjerde kvartal udgjorde 35 % (svarende til 70 sager ud af de 198 sager i 2015)¹¹.

Når de registrerede hadforbrydelsessager fordeles på årets 12 måneder ses en række udsving i forhold til de foregående år. I 2019 udgjorde antallet af registrerede hadforbrydelsessager i november 14 % af det samlede antal registrerede hadforbrydelsessager (svarende til 77 sager) og november var dermed den måned, hvor der blev registreret flest hadforbrydelsessager. Til sammenligning udgjorde antallet af hadforbrydelsessager i november i 2018 7 % af det samlede antal sager (svarende til 32 ud af 449 sager), i 2017 8 % (svarende til 34 ud af 446 sager), i 2016 9 % (svarende til 23 ud af 270 sager) og i 2015 15 % (svarende til 30 ud af 198 sager). Andelen af hadforbrydelsessager i november 2019 er således højere end alle foregående år på nær 2015. Dette udsving kan sandsynligvis tilskrives to faktorer. Den ene faktor er antallet af registrerede hadforbrydelsessager rettet mod jøder i forbindelse med årsdagen for Krystalnatten, hvilket ses ved, at 41 % af sagerne omhandlende jødedom i 2019 fandt sted i november. Den anden faktor er Rigspolitiets hadforbrydelseskampagne "Stop Hadet", der blev lanceret i udgangen af oktober 2019¹². Selv fratrukket sagerne, der er direkte relateret til Krystalnatten og sagerne, der formodes at være relateret til Krystalnatten, udgør sagerne i november 11 % (svarende til 58 sager) af det samlede antal hadforbrydelsessager i 2019¹³. Rigspolitiets kampagne "Stop Hadet" har dermed sandsynligvis medført et øget antal anmeldelser i november 2019.

Stigningen i antallet af registrerede hadforbrydelsessager som følge af kampagnen giver sig i mindre grad til udtryk i december, der i 2019 udgjorde 7 % af det samlede antal sager (svarende til 41 sager). Til sammenligning udgjorde december i 2018 6 % (svarende til 26 sager), i 2017 8 % (svarende til 37 sager), i 2016 5 % (svarende til 14 sager) og i 2015 13 % (svarende til 25 sager). Andelen af hadforbrydelsessager i december 2019 er dermed på niveau med de foregående år på nær 2015. Sammenlagt blev der i 2019 registreret 60 flere hadforbrydelsessager i november og december end i samme periode i 2018, hvilket svarer til halvdelen af den samlede stigning på 120 registrerede hadforbrydelsessager fra 2018 til 2019. Selv uden sagerne, der er relateret til årsdagen for Krystalnatten, er november og december steget med 41 registrerede hadforbrydelsessager, hvilket svarer til lige over en tredjedel af udviklingen fra 2018 til 2019.

Antallet af sager i marts udgør ligeledes en høj andel med 12 % af det samlede antal registrerede hadforbrydelsessager i 2019. Antallet af sager i marts i 2019 udgør en større andel af det samlede antal hadforbrydelsessager, end tilfældet var i de foregående år, idet antallet af sager i marts udgjorde 5 % i 2018, 10 % i 2017, 8 % i 2016 og 6 % i 2015.

¹¹ Da det samlede antal sager er forholdsvis beskedent, kan selv små udsving i de numeriske værdier føre til store procentvise udsving.

¹² Kampagnen varede fra d. 28. oktober 2019 til den 10. november 2019.

¹³ Da kampagnen først begyndte ved udgangen af oktober er det ikke muligt at vurdere, om kampagnen har haft indflydelse på det samlede antal anmeldelser i oktober.

23 % af alle sager omhandlende islam fandt sted i marts (svarende til 25 ud af 109 sager), hvoraf flere af disse sager vurderes at have fundet sted i relation til terrorangrebet mod to moskeer i byen Christchurch i New Zealand den 15. marts 2019, hvor en 28 årig australsk mand skød og dræbte 51 personer i forbindelse med fredagsbønnen (BBC News 2020). Dette vil blive uddybet nærmere i afsnit 4.5.2 vedrørende religiøst motiverede hadforbrydelser.

4.4 Kriminalitetstype

Datamaterialet indeholder 288 hadforbrydelsessager, der er registreret som undersøgelser eller hændelser, hvilket f.eks. kan hænge sammen med, at der på tidspunktet for registrering har været tvivl om gerningsindholdet, eller hvilken straffebestemmelse sagen kunne kategoriseres under. Som tidligere nævnt kan sagerne dog efterfølgende være blevet konverteret til straffesager.

De 288 sager omfatter derfor en lang række forskellige kriminalitetstyper og er opgjort særskilt i tabel 1.

Tabel 1: Hadforbrydelser i 2016 2017, 2018 og 2019 registreret som hændelser eller undersøgelser

Registrering	2016	2017	2018	2019
Undersøgelser	57	58	46	74
Hændelser	58	156	179	214
I alt	115	214	225	288

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS)

I 2019 udgjorde hadforbrydelser registreret som undersøgelser og hændelser 51 % af det samlede antal sager, i 2018 udgjorde de godt 50 %, i 2017 udgjorde de 48 %, i 2016 udgjorde de 42 %, og i 2015 udgjorde de 41 %.

De resterende 281 hadforbrydelsessager fra 2019 er oprettet som straffesager.

Tabel 2 viser, hvordan de 281 hadforbrydelsessager i 2019, der er oprettet som straffesager, fordeler sig på forskellige kriminalitetstyper.

Tabel 2: Hadforbrydelser i 2016, 2017, 2018 og 2019 fordelt på kriminalitetstyper

Kriminalitetstype	2016	2017	2018	2019
Vold	33	60	49	56
Hærværk	39	50	18	32
Hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b)	55	48	68	100
Trusler	27	23	34	46
Røveri	0	5	2	3
Indbrud	1	2	0	0
Tyveri	0	2	0	0
Andre strafbare forhold ¹⁴	4	42	53	44
I alt	159	232	224	281

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS)

Opgørelsen viser, at den største sagskategori i 2019 er *hadefulde ytringer* med 36 % af sagerne. Andelen af hadefulde ytringer udgjorde i 2018 30 % af det samlede antal sager. I 2017 udgjorde de 20 %, i 2016 udgjorde de 35 %, og i 2015 udgjorde de 20 %¹⁵.

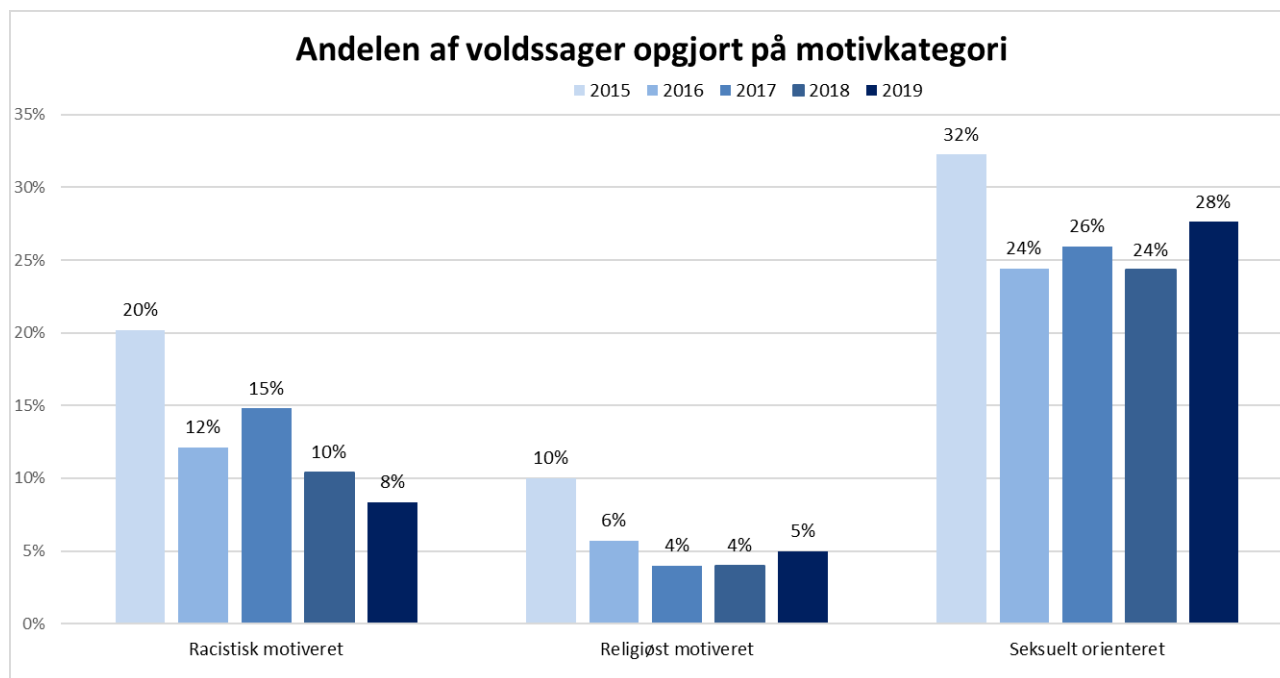
Antallet af registrerede hadforbrydelsessager vedrørende hadefulde ytringer er steget med 32 sager, hvilket svarer til en stigning på 47 %, fra 2018 til 2019. Hadefulde ytringer er dermed den kriminalitetstype, der er steget mest i numerisk antal. Antallet af registrerede hadforbrydelsessager vedrørende hærværk er steget med 14 sager, svarende til 78 %, og hærværk er dermed den kriminalitetstype, der er steget mest procentvist. Antallet af sager vedrørende andre strafbare forhold er faldet med 9 sager, svarende til et procentvist fald på 17 %, og andre strafbare forhold er dermed den eneste kriminalitetstype, hvor der ses et fald fra 2018 til 2019.

Som det fremgår af figur 4, er de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager den motivkategori, hvor sagerne oftest omhandler vold, hvilket er tilfældet i 28 % af de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager (svarende til 21 ud af 76 sager), mens vold til sammenligning udgør 8 % af de racistisk motiverede hadforbrydelsessager (svarende til 26 ud af 312 sager) og 5 % af de religiøst motiverede hadforbrydelsessager (svarende til 9 ud af 180 sager). I sagerne omhandlende racistisk og religiøst motiverede hadforbrydelser er den hyppigste kriminalitetstype hadefulde ytringer med henholdsvis 17 % og 24 % (svarende til henholdsvis 52 og 44 sager), mens hadefulde ytringer kun udgør 5 % af af de seksuelt orienterede sager.

¹⁴ Kategorien omfatter en række sager, der ikke falder under de øvrige kategorier, f.eks. sager vedrørende knivloven, brandstiftelse og offentlig tilskyndelse til forbrydelse.

¹⁵ Da det samlede antal sager er forholdsvis beskedent, kan selv små udsving i de numeriske værdier føre til store procentvise udsving.

Figur 4: Andelen af voldssager opgjort på motivkategorier

Kilde: Politiets sagstyringsystem (POLSAS)

I forhold til hadefulde ytringer fremgår det, at marts, hvor terrorangrebet i Christchurch i New Zealand fandt sted, og november, hvor Rigspolitiets kampagne "Stop Hadet" og årsdagen for Krystalnatten fandt sted, er de måneder, hvor der er registeret flest sager omhandlende hadefulde ytringer med henholdsvis 18 og 23 sager ud af de i alt 100 sager omhandlende hadefulde ytringer i 2019. Ligeledes er antallet af trusselssager også størst i marts og november med henholdsvis 10 og 7 sager ud af i alt 46 sager.

4.5 Motiv

Et hadmotiv kan være til stede i strafbare forhold, der har baggrund i offerets race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering. Det er i den forbindelse ikke afgørende, om offeret rent faktisk har den etniske oprindelse, tro, seksuelle orientering m.v., som gerningspersonen tillægger personen. Det afgørende er gerningspersonens subjektive opfattelse af offerets baggrund, og at denne opfattelse har været motiverende for den strafbare handling. Tabel 3 viser, hvordan de 274 hadforbrydelser i 2016, de 446 hadforbrydelser i 2017, de 449 hadforbrydelser i 2018 og de 569 hadforbrydelser i 2019 fordeler sig på motivkategorierne i politiets monitoring, hvor hovedkategorierne er: 1) racistisk motiverede, 2) religiøst motiverede og 3) seksuelt orienterede hadforbrydelser. Indenfor de tre hovedkategorier skelnes der ydermere mellem en række underkategorier, som giver en nærmere specificering af motivet bag hadforbrydelsen.

Tabel 3: Hadforbrydelser i 2016, 2017, 2018 og 2019 fordelt på motivkategorier

Motiv	Underkategori	2016	2017	2018	2019
<i>Racistisk motiveret</i>	Nationalitet/etnicitet	66	56	52	92
	Race/hudfarve	51	103	155	144
	Øvrige racistisk motiveret	23	64	53	76
	I alt	140	223	260	312
<i>Religiøst motiveret</i>	Islam	56	67	63	109
	Jødedom	21	38	26	51
	Kristendom	6	30	14	8
	Øvrige trossamfund og menigheder	5	7	9 ¹⁶	12
	Hinduisme	0	0	0	0
	Buddhisme	0	0	0	0
	I alt	88	142	112	180
<i>Seksuelt orienteret</i>	Homoseksualitet	40	68	62	64
	Transvestisme/Transkønnethed ¹⁷	4	13	10	7
	Seksualitet i øvrigt	1	0	2	5
	I alt	45	81	74	76
<i>Ikke muligt at specificere motiv¹⁸</i>	I alt	1	0	3	1
Alle motivkategorier		274	446	449	569

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS)

Der er i 2019 fortsat registreret en overvægt af racistisk motiverede sager, den næststørste kategori er religiøst motiverede sager, og den mindste kategori er dermed seksuelt orienterede sager.

Den underkategori, der har flest sager i 2019, er sager, der er motiveret af gerningspersonens opfattelse af offerets race/hudfarve med 144 sager. Et fåtal - i alt ni - af de racistisk motiverede hadforbrydelsessager var rettet mod etniske danskere¹⁹.

4.5.1 Racistisk motiverede hadforbrydelser

I alt 312 af de registrerede hadforbrydelsessager i 2019, var racistisk motiverede. Det svarer til 55 % af de i alt 569 registrerede hadforbrydelsessager i 2019. Der er inden for denne kategori tale om et bredt udsnit af både de kriminalitetstyper, som er mest fremtrædende i forbindelse med straffesagerne på

¹⁶ Syv ud af de 12 sager er rettet mod personer, der tilhører trosretningen Jehovas Vidner.

¹⁷ I Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2015 hed denne kategori "Transvestisme", men efter dialog med LGBT Danmark er Rigspolitiet blevet opmærksomme på, at det er mere retvisende med den nuværende titel "Transvestisme/Transkønnethed". I monitoringsordningen hedder søgenøglen dog fortsat "Transvestisme".

¹⁸ I et mindre antal sager har det på grund af manglende oplysninger ikke været muligt at specificere hadmotivet. Sagerne er dog medtaget som hadforbrydelser, idet sagsbehandler, anmelder eller forurettede har angivet, at der kan have været tale om en hadforbrydelse.

¹⁹ Denne optælling er foretaget på baggrund af en søgning i resuméfeltene. En manuel gennemgang af samtlige sager (569 sager) kan muligvis afdække flere sager rettet mod etniske danskere.

hadforbrydelsesområdet, hvilket vil sige vold, trusler, hærværk og hadefulde ytringer, men også andre typer af sager. Hadmotivet er i mange tilfælde identificeret ved, at gerningspersonen har fremsat mundtlige eller skriftlige racistiske tilkendegivelser i forbindelse med det kriminelle forhold, f.eks. i forbindelse med et voldeligt overfald eller fremsættelse af en trussel (se eksemplerne på de næste sider).

Fordelingen på måneder viser, at i otte ud af årets 12 måneder udgjorde racistisk motiverede hadforbrydelsessager mere end 50 % af sagerne²⁰. Desuden fremgår det, at månederne med den største andel af det samlede antal racistisk motiverede hadforbrydelsessager er marts, oktober og november med henholdsvis 11 %, 15 % og 15 % af sagerne.

Geografisk havde Københavns Politi den højeste andel af det samlede antal racistisk motiverede hadforbrydelsessager i 2019 med 20 % (svarende til 63 sager), mens Midt- og Vestjyllands Politi havde den næststørste andel med 13 % (svarende til 40 sager).

Som nævnt i afsnit 4.4 vedrørende kriminalitetstyper er hadefulde ytringer den hyppigste forekommende kriminalitetstype i racistisk motiverede hadforbrydelsessager med 17 % af sagerne.

Gennemgangen af sagerne inden for motivkategorien *racistisk motiveret* har vist, at det i praksis er vanskeligt at skelne mellem underkategorierne for de racistisk motiverede hadforbrydelser, dvs. afgøre om det kriminelle forhold har haft baggrund i offerets nationalitet/etnicitet, race/hudfarve eller øvrige racistiske bevæggrunde²¹.

På de følgende sider præsenteres en række eksempler på sager omhandlende hadforbrydelser. Det er i den forbindelse vigtigt at bemærke, at eksemplerne i tekstboksene vedrører anmeldte sager. Det er dermed ikke nødvendigvis sager, hvor der efterfølgende er rejst sigtelse eller tiltale eller sket domfældelse. Eksemplerne i tekstboksene stammer fra datasættet, der ligger til grund for denne årsrapport.

²⁰ Racistisk motiverede hadforbrydelsessager udgjorde mere end 50 % af sagerne i februar, maj, juni, juli, august, september, oktober og november.

²¹ Denne kategori indeholder sager, hvor det er konstateret, at der har været et racistisk motiv, men hvor det ikke har været muligt at definere motivet som omhandlende enten nationalitet/etnicitet eller race/hudfarve.

Eksempler på racistisk motiverede hadforbrydelser

Vold

- Forurettede, som er af anden etnisk herkomst end dansk, passerede en metrostation, da en person kom op fra metroen og umotiveret spyttede forurettede i ansigtet og udtalte *"Din lille perkerluder"*.
- En person spyttede forurettede to gange i ansigtet og udtalte *"forbandede skævhøje, fis hjem til Thailand din asian sensation"*. Forurettede er af asiatisk herkomst.

Hadefulde ytringer

- Forurettede, der er af anden etnisk herkomst end dansk, blev under opvarmning til en fodboldkamp, anråbt af en person (tilskuer) med ordene *"sorte svin"*, *"sorte per"*, *"du hører ikke til her"*, *"neger"* og *"negersvin"*.

Som det også er blevet påpeget i Rigspolitiets tidligere årsrapporter vedrørende hadforbrydelser, har flere studier vist, at der ses at være en sammenhæng mellem terrorhændelser og det efterfølgende antal af hadforbrydelser med racistisk og religiøst motiv, og at terrorhændelser kan fungere som "trigger events" for stigninger i forekomsten af hadforbrydelser (Williams & Pearson 2016, Williams & Burnap 2016, Williams & Burnap 2015). Eksempelvis viser en amerikansk undersøgelse en sammenhæng mellem terrorangrebet på World Trade Center i 2001 og hadforbrydelser i USA, hvor hadforbrydelser rettet mod muslimer og arabere steg drastisk i ugerne umiddelbart efter terrorhændelsen (King & Sutton 2014). Ligeledes viser et engelsk studie, at antallet af hadforbrydelser rettet mod arabere og asiater i England steg voldsomt umiddelbart efter terrorangrebet, der ramte USA i 2001, og igen efter terrorangrebet, der ramte London i 2005. I begge tilfælde faldt antallet af hadforbrydelser efter en periode, men var dog ét år efter terrorangrebet i London stadig højere end før terrorangrebene (Hanes & Machin 2013).

Efter terrorangrebet i Manchester i maj 2017 skete der en fordobling i antallet af registrerede hadforbrydelser i dagene umiddelbart efter angrebet i forhold til dagene umiddelbart op til angrebet (BBC News 2017). Også efter terrorangrebet i juni 2017 i London steg antallet af registrerede racistisk motiverede hadforbrydelser i dagene umiddelbart efter angrebet (Independent 2017).

4.5.2 Religiøst motiverede hadforbrydelser

I alt 180 af de registrerede hadforbrydelsessager i 2019 var religiøst motiverede. Det svarer til, at 32 % af de i alt 569 registrerede hadforbrydelsessager i 2019 var religiøst motiverede. I 2019 udgjorde de religiøst motiverede hadforbrydelsessager mellem 17 % (i juli) og 44 % (i marts og april) af det samlede månedlige antal hadforbrydelsessager. Desuden var marts og november de måneder, hvor der blev registreret flest religiøst motiverede hadforbrydelsessager med henholdsvis 31 og 26 sager. Geografisk havde Københavns Politi den højeste andel af det samlede antal religiøst motiverede hadforbrydelsessager.

sager i 2019 med 20 % (svarende til 36 sager), mens Østjyllands Politi havde den næststørste andel med 13 % (svarende til 24 sager).

Som nævnt i afsnit 4.4 vedrørende kriminalitetstyper er hadefulde ytringer den hyppigste kriminalitetstype i sagerne omhandlende religiøst motiverede hadforbrydelser.

61 % af de religiøst motiverede hadforbrydelsessager var i 2019 rettet mod muslimer. Muslimer er således den religiøse gruppe, der tegner sig som ofre for den største andel af de registrerede hadforbrydelsessager i 2019. Antallet af hadforbrydelsessager rettet mod muslimer udgjorde 56 % i 2018, 47 % i 2017, 64 % i 2016 og 68 % 2015. Det bemærkes i den sammenhæng, at islam udgør den største religiøse minoritet i Danmark, hvorfor det er forventeligt, at politiet modtager forholdsvis flere anmeldelser fra personer med muslimsk baggrund end fra personer fra mindre udbredte trosretninger.

Som nævnt i afsnit 4.3 vedrørende den månedlige fordeling fandt en stor andel (25 sager ud 109 sager) af hadforbrydelsessagerne omhandlende islam sted i marts og flere af dem (12 sager) var sandsynligvis relateret til terrorangrebet i Christchurch i New Zealand. Som følge af terrorangrebet blev der registreret en række hadforbrydelsessager omhandlende muslimer, særligt i form af ytringer og trusler fremsat på internettet. Disse omhandlede blandt andet sympatierklæringer overfor gerningsmanden bag terrorangrebet i Christchurch, opfordringer til vold mod muslimer i Danmark, samt opfordringer til at udføre lignende terrorangreb mod muslimer i Danmark. Samme tendenser blev registreret i Storbritannien, hvor interesseorganisationen Tell MAMA registrerede 95 hadforbrydelser rettet mod muslimer i ugen efter terrorangrebet sammenlignet med 12 hadforbrydelser rettet mod muslimer ugen forinden. Ligeledes registrerede Tell MAMA i marts 2019 16 sager omhandlende hærværk rettet mod moskeer og andre islamiske institutioner sammenlignet med 3 sager i februar 2019. Desuden fremgår det af Tell MAMA's undersøgelse, at 20 ud af i alt 44 politikredse i England og Nordirland²² i marts 2019 registrerede 289 hadforbrydelsessager omhandlende islam og til sammenligning registrerede 102 hadforbrydelsessager i februar 2019 (Tell MAMA 2019; Det Britiske Politi, 2020).

Et britisk studie fra 2015 udgivet i British Journal of Criminology viser, at hadefulde ytringer af ekstrem karakter på internettet særligt registreres i cirka 20 til 24 timer efter et såkaldt "trigger event", altså en udløsende begivenhed, mens "moderate" hadefulde ytringer flourer på internettet i op 36 til 42 timer efter et "trigger event" (Williams & Burnap 2015). I Danmark blev der i dagene efter terrorangrebet i Christchurch i marts registreret 18 sager omhandlende hadefulde ytringer på internettet rettet mod muslimer, hvoraf otte af disse blev anmeldt på selve dagen for terrorangrebet eller de efterfølgende to dage. Da vi har med meget små tal at gøre, er det dog vanskeligt at vurdere, om de samme tendenser gør sig gældende i Danmark som i studiet nævnt ovenfor.

²² I alt er der 39 politikredse i England og 4 nationale special politistyrker. I Nordirland er der én politikreds for hele landet.

Hadforbrydelsessager omhandlende jødedom tegner sig med 51 sager for det næsthøjeste antal af religiøst motiverede hadforbrydelsessager i 2019. Hadforbrydelsessager rettet mod jøder udgjorde i 2019 28 % af det samlede antal religiøst motiverede sager (180 sager). I 2018 udgjorde hadforbrydelsessager rettet mod jøder 23 % af det samlede antal religiøst motiverede hadforbrydelsessager (svarende til 26 ud af 112 sager), mens de i 2017 udgjorde 27 % (svarende til 38 ud af 142 sager), i 2016 24 % (svarende til 21 ud af 88 sager) og i 2015 22 % (svarende til 13 ud af 60 sager). Den procentvise andel af religiøst motiverede hadforbrydelsessager omhandlende jødedom ligger dermed nogenlunde stabilt i hele undersøgelsesperioden, mens det numeriske antal af hadforbrydelsessager rettet mod jøder er steget i alle år på nær 2018.

I 2019 fandt 41 % af de religiøst motiverede hadforbrydelsessager rettet mod personer med jødisk baggrund sted i november, hvilket kan tilskrives en række sager, der er relateret til eller som formodes at være relateret til årsdagen for krystalnatten den 9. november 2019. I forbindelse med 81 årsdagen for Krystalnatten den 9. november 1938, fandt der i 2019 en række antisemitiske hændelser sted i Danmark og Norden. På den jødiske gravplads på Østre Kirkegård i Randers blev over 80 gravsten udsat for hærværk enten i form af overmaling eller ved at blive væltet. I Aalborg var der samme dag en anmeldelse om antisemitisk hærværk på en mur på den jødiske gravplads, hvor der var skrevet "Jude". Ydermere var der flere steder i landet anmeldelser om påsætning af klistermærker med jødestjerner og antisemitisk graffiti på private adresser. I Aarhus var der flere anmeldelser om påklistrede davidsstjerner, mens et ægtepar i Silkeborg fik påsat en davidsstjerne på deres postkasse. På en husfacade i Vallensbæk var der ligeledes påmalet en davidsstjerne samt logoet fra Den Nordiske Modstandsbevægelse også kaldet Nordfront (DR Nyheder 2019A). Flere af gerningerne menes således at være relateret til Nordfront, der ifølge Danmarks Radio betegner sig selv som en nationalsocialistisk revolutionær kamporganisation (DR Nyheder 2019B). I relation til hærværket på den jødiske gravplads i Randers blev der sigtet to personer, hvor den ene, ifølge presseomtale, menes at være et højtstående medlem af Nordfront (TV2 Østjylland 2020). Begge sigtede er på nuværende tidspunkt varetægtsfængslet og står til at skulle stå for retten i Randers til oktober i år. I Sverige var der ligeledes anmeldelser om antisemitisk hærværk i både Stockholm, Helsingborg og Norrköping, i form af hærværk på synagoger, skoler og private hjem. I Stockholm var der blandt andet anmeldelser om, at både den jødiske storsynagoge og institutionen Bajit, der blandt andet huser en jødisk for- og grundskole, blev mærket med davidsstjerner natten til den 10. november 2019 (SVT 2019). Der blev desuden meldt om lignende hændelser i både Norge og Finland (Information 2019).

Det Jødiske Samfund i Danmark udgiver årligt en rapport, hvori registrerede antisemitiske hændelser i Danmark beskrives og analyseres. Rapporten bliver udarbejdet på baggrund af de anmeldelser, som AKVAH (Det Jødiske Samfund i Danmarks Afdeling for Kortlægning og Vidensdeling af Antisemitiske Hændelser) modtager. AKVAH registrerede i 2018²³ 45 antisemitiske hændelser fordelt på kategorierne overfaldssituationer og fysisk chikane, trusler, hærværk, antisemitiske ytringer, diskrimination og anden

²³ AKVAH's rapport vedrørende hændelser i 2019 er på tidspunktet for Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2019 ikke offentliggjort, hvorfor der henvises til AKVAH's rapport vedrørende antisemitiske hændelser i 2018.

chikane. De 45 registrerede hændelser i 2018 er 15 hændelser flere end i 2017, hvor AKVAH registrerede 30 antisemitiske hændelser. Antallet af hændelser har varieret de sidste fem år idet AKVAH i 2014 og 2018 registrerede over 40 hændelser, mens der blev registreret mellem 20 og 30 hændelser om årene 2015, 2016 og 2017. Antallet af hændelser i 2018 er dermed på niveau med 2014 (Det Jødiske Samfund i Danmark 2019). AKVAH antager, at antallet af antisemitiske hadforbrydelser holdes kunstigt nede, fordi mange danske jøder, af frygt for antisemitisme, undgår at vise, at de er jødiske (Det Jødiske Samfund i Danmark 2019: 7).

Politiet registrerede i 2019 otte hadforbrydelsessager rettet mod kristne. Hadforbrydelsessagerne omhandlende kristendom udgjorde dermed i 2019 omkring 4 % af det samlede antal af religiøst motiverede hadforbrydelser. I 2018 udgjorde hadforbrydelsessagerne omhandlende kristne 13 %, mens de i 2017 udgjorde 21 %, i 2016 7 % og i 2015 8 % af det samlede antal religiøst motiverede hadforbrydelsessager²⁴. 3 ud af de 8 sager i 2019 vedrører tidligere muslimer, der er konverteret til kristendom, og som udsættes for hadforbrydelser på baggrund heraf.

Eksempler på religiøst motiverede hadforbrydelser

Vold

- Forurettede, der er af anden etnisk herkomst end dansk, fik et kraftigt slag i hovedet af en anden passager i bussen, hvorefter personen havde råbt: "*Muslim rejs hjem*". Personen havde også råbt, at forurettede ikke måtte tale et udenlandsk sprog.
- En mindreårig forurettet cyklede rundt på en gårdsplads, da en person umotiveret slog hende og udtalte, at han hadede alle piger med tørklæde. Personen tog efterfølgende kvælertag på forurettede. Da en anden mindreårig forurettet forsøgte at stoppe kvælertaget, tog personen fat i pågældendes finger og brækkede den bagover, mens han råbte "*jeg vil dræbe alle med tørklæde*".

4.5.3 Seksuelt orienterede hadforbrydelser

64 ud af de 76 seksuelt orienterede hadforbrydelsessager i 2019 var rettet mod homoseksuelle, men der ses også flere eksempler på sager, der omhandler hadforbrydelser mod transpersoner.

En sammenligning med de to øvrige motivkategorier viser - ligesom i 2015, 2016, 2017 og 2018 - at der i de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager oftere er flere involverede gerningspersoner, end det er tilfældet i de racistisk og religiøst motiverede hadforbrydelsessager. I 32 % af de registrerede hadforbrydelsessager, der er seksuelt orienteret, var der to eller flere gerningspersoner.

²⁴ Da det samlede antal sager er forholdsvis beskedent, kan selv små udsving i de numeriske værdier føre til store procentvise udsving.

Dette gør sig gældende i 11 % af de racistisk motiverede sager og 10 % af de religiøst motiverede sager²⁵. Det bemærkes, at disse sammenligninger er baseret på et forholdsvist lille antal sager, hvorfor det ikke kan udelukkes, at forskellene kan være udtryk for tilfældigheder. Dog er det femte år i træk, at denne fordeling viser sig.

Som nævnt i afnit 4.4 vedrørende kriminalitetstyper udgjorde voldssager 28 % af de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager i 2019 (svarende til 21 ud af 76 sager). I 2018 udgjorde voldssagerne 24 % af de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager (svarende til 18 ud af 74 sager), i 2017 26 % (svarende til 21 ud af 81 sager), i 2016 24 % (svarende til 11 ud af 45 sager) og i 2015 32 % (svarende til 10 ud af 31 sager). De sidste fire år har cirka en fjerdedel af de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager således omhandlet vold. Til sammenligning udgjorde voldssager mellem 8 % og 15 % af de racistisk motiverede hadforbrydelsessager de sidste fire år, mens voldssager udgjorde mellem 4 % og 6 % af de religiøst motiverede hadforbrydelsessager. Der tegner sig dermed et billede af, at seksuelt orienterede hadforbrydelsessager oftere omhandler vold end tilfældet er i de racistisk og religiøst motiverede hadforbrydelsessager.

I en rapport udarbejdet af det britiske indenrigsministerium, omhandlende hadforbrydelser i England og Wales fra april 2018 til marts 2019, fremgår det ligeledes, at over en fjerdedel af de seksuelt orienterede hadforbrydelser omhandlede vold. I samme rapport opgøres hadforbrydelser mod transkønnede separat, hvoraf det fremgår, at vold ligeledes udgjorde over en fjerdedel af sagerne. Det fremgår dog også, at vold udgør omkring en fjerdedel af de racistisk motiverede og religiøst motiverede hadforbrydelsessager (Det Britiske Indenrigsministerium 2019).

Sammenlignes politikredsene på tværs fremgår det, at 29 % (svarende til 22 sager) af alle seksuelt orienterede sager i 2019 fandt sted i Københavns politikreds, mens Nordsjællands Politi og Fyns Politi begge havde den næststørste andel af det samlede antal seksuelt orienterede hadforbrydelsessager med 13 % (svarende til 10 sager).

²⁵ I alle tre motivkategorier indgår der sager, hvor antallet af gerningsmænd er ukendt, og det kan derfor ikke udelukkes, at nogle af disse sager også kan omhandle to eller flere gerningsmænd. I de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager var antallet af gerningspersoner ukendt i 14 % af sagerne (svarende til 11 sager). I de racistisk motiverede hadforbrydelsessager var antallet af gerningspersoner ligeledes ukendt i 14 % af sagerne (svarende til 43 sager) og i de religiøst motiverede hadforbrydelsessager var antallet af gerningspersoner ukendt i 32 % af sagerne (svarende til 57 sager).

Eksempler på seksuelt orienterede hadforbrydelser

Vold

- Forurettede, som er homoseksuel, blev af en person skubbet i brystet med to hænder så forurettede faldt til gulvet. Mens forurettede lå på gulvet, kaldte personen ham for "bøsseø" og "fucking homo".
- En person havde råbt "bøsseø, det er klamt" efter forurettede, som er homoseksuel, samt sparket forurettede i ryggen, så han faldt ned ad trappen i bussen.
- Forurettede, der er transkønnet, blev sparket i brystet af en person, hvorved forurettede ramte ind i en bil og en kantsten og faldt til jorden, hvilket fik forurettede til at miste bevidstheden. Personen havde i samme forbindelse råbt "luder" og "homo".

4.6 Gerningssteder

Tabel 4 viser de registrerede hadforbrydelsers fordeling på forskellige typer af gerningssteder. Opgørelsen tager udgangspunkt i den gerningsstedsregistrering, som politiet foretager i hver enkelt sag ud fra en række foruddefinerede gerningsstedstyper²⁶. Disse gerningsstedstyper er herefter inddelt i seks overordnede kategorier: "Offentligt tilgængelige steder", "Restaurant/beværtning/diskotek", "Privat bolig", "Arbejde/uddannelse", "Internettet" og "Øvrige"²⁷.

Et antal sager indeholder ikke oplysninger omkring gerningsstedet og er derfor kategoriseret som "Ukendt".

Tabel 4: Hadforbrydelser i 2016, 2017, 2018 og 2019 fordelt på gerningsstedstyper

Gerningssted	2016	2017	2018	2019
Offentligt tilgængelige steder	108	174	193	236
Internettet	59	73	89	128
Arbejdsplads/uddannelsessted	22	25	31	27
Privat bolig	29	74	74	101
Restaurant/beværtning/diskotek	13	22	15	20
Øvrige	28	53	30	45
Ukendt	15	25	17	12
I alt	274	446	449	569

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS)

²⁶ I de tilfælde, hvor politikredsens sagsbehandler ikke har påsat sagen en gerningsstedstype, har Rigspolitiet ifm. monitoringen påsat en gerningsstedstype.

²⁷ I denne kategori er gerningsstedet eksempelvis et asylcenter, en institution, et værested eller en kirke eller kirkegård.

Af tabellen fremgår det, at det hyppigst forekommende gerningssted i 2019 er offentligt tilgængelige steder, det næsthypigste er internettet og det tredjehypigste er privat bolig. Fra 2018 til 2019 har den største procentuelle stigning fundet sted i kategorien øvrige med 50 % (svarende til 15 sager), mens internettet har haft den næststørste stigning med 44 % (svarende til 39 sager). Numerisk ses den største stigning i kategorien offentligt tilgængelige steder med 43 sager, mens internettet har haft den næststørste numeriske stigning med 39 sager.

4.6.1 Hadforbrydelser på offentligt tilgængelige steder

I alt 236 af de 569 registrerede hadforbrydelser i 2019 blev begået på offentligt tilgængelige steder. Det svarer til, at 41 % af alle registrerede hadforbrydelsessager i 2019 fandt sted på et offentligt tilgængeligt sted. Denne kategori omfatter 114 forhold, som er begået på åben gade og 122 forhold, som er begået på andre offentlige steder, såsom rastepladser, parker, supermarkeder og transportmidler.

156 af de hadforbrydelsessager, hvor gerningsstedet er et offentligt tilgængeligt sted, drejer sig om racistisk motiverede sager, 40 drejer sig om religiøst motiverede sager, og 40 drejer sig om seksuelt orienterede sager. De racistisk motiverede hadforbrydelsessager på offentligt tilgængelige steder udgør dermed 50 % af alle racistisk motiverede hadforbrydelsessager, mens det gælder for 22 % af de religiøst motiverede hadforbrydelsessager og 53 % af de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager. I 2018, fandt 43 % af de racistisk motiverede hadforbrydelsessager sted på offentligt tilgængelige steder (svarende til 111 ud af 260 sager), mens andelen var 33 % blandt de religiøst motiverede hadforbrydelsessager (svarende til 37 ud af 112 sager) og 59 % blandt de seksuelt orienterede hadforbrydelsessager (svarende til 44 ud af 74 sager). Den hyppigste kriminalitetstype på offentligt tilgængelige steder i 2019 omhandler vold (46 sager). Herudover vedrører sagerne blandt andet hadefulde ytringer (24 sager), trusler (14 sager) og hærværk (18 sager).

Kategorien "Restaurant/beværtning/diskotek" kan også siges at vedrøre hadforbrydelser på offentligt tilgængelige steder, men er her opgjort særskilt, fordi den i høj grad omfatter hadforbrydelser i nattelivet.

Eksempler på hadforbrydelser på offentligt tilgængelige steder

Vold

- Forurettede blev overfaldet med spark og slag på kroppen og i hovedet af en person. Personen havde forud for overfaldet råbt "skide perker", "fucking indvandre", "skrid hjem med dig til dit eget land, I har ingen rettigheder her" og "smid tørklædet, hvad laver du dog her med det på".

4.6.2 Hadforbrydelser på internettet

Internettet er med 128 af de i alt 569 sager den andenstørste gerningsstedskategori. I 2019 udgjorde hadforbrydelsessager på internettet dermed 22 % af det samlede antal hadforbrydelsessager.

Ud af de 128 sager, hvor gerningsstedet er registreret som internettet, drejer 49 sager sig om racistisk motiverede sager, 70 sager drejer sig om religiøst motiverede sager, otte sager drejer sig om seksuelt orienterede sager og i en enkelt sag var det ikke muligt at fastlægge hadmotivet. Dette svarer til, at 55 % af hadforbrydelsessagerne på internettet var religiøst motiveret, 38 % var racistisk motiveret og 6 % var seksuelt orienteret. Hadefulde ytringer er, med 49 sager, den hyppigst forekommende kriminalitetstype i sagerne registreret med internettet som gerningssted.

Blandt de religiøst motiverede hadforbrydelsessager fandt 39 % af sagerne (svarende til 70 ud af 180 sager) sted på internettet, mens henholdsvis 16 % af de racistisk motiverede hadforbrydelsessager (svarende til 49 ud af 312 sager) og 11 % af seksuelt orienterede hadforbrydelsessager (svarende til 8 ud af 76 sager) fandt sted på internettet. Procentmæssigt er der således en markant højere andel af de religiøst motiverede hadforbrydelsessager, der finder sted på internettet. Blandt de religiøst motiverede hadforbrydelsessager på internettet var 47 rettet mod islam svarende til 43 % af samtlige hadforbrydelsessager omhandlende islam, mens 19 var rettet mod jødedom svarende til 37 % af samtlige hadforbrydelsessager omhandlende jødedom. 11 af de religiøst motiverede hadforbrydelsessager på internettet omhandlede eller relaterede sig til terrorangrebet mod to moskeer i den New Zealandske by Christchurch i marts 2019²⁸.

Som tabel 5 viser, var Facebook det mest udbredte sociale medie med 70 hadforbrydelsessager svarende til 55 % af alle sagerne på internettet, mens e-mail var den næstmest udbredte platform med 18 sager svarende til 14 %.

Tabel 5: Hadforbrydelsessager i 2016, 2017, 2018 og 2019 på internettet – fordeling på medier

Medie	2016	2017	2018	2019
Sociale medier - Heraf på Facebook	53 - heraf 43 på Facebook	65 - heraf 58 på Facebook	83 - heraf 72 på Facebook	100 - heraf 70 på Facebook
Hjemmesider	0	2	1	7
E-mail og SMS	5	5	4	19
Ukendt	1	1	1	2
I alt	59	73	89	128

Kilde: Politiets sagsstyringssystem (POLSAS)

I et norsk studie, der omhandler udviklingen inden for højreekstremisme i Norge, berøres blandt andet hade fulde ytringer på internettet. I studiet konkluderes det, at arenaerne for ekstremistisk aktivisme i høj grad er flyttet fra det fysiske rum til internettet, blandt andet i form af sociale medier, blogs og hjemmesider. I studiet nævnes det, hvordan denne ændring har medført både positive og negative konsekvenser. På den positive side medfører den øgede ageren på internettet, at der bliver færre muligheder for fysiske og voldelige sammenstød mellem meningsmodstandere, mens den øgede ageren på internettet

²⁸ 10 af sagerne var rettet mod muslimer og en enkelt sag var rettet mod kristne.

på den negative side betyder, at tærsklen for at fremsætte hadefulde ytringer er blevet lavere, og at det sandsynligvis har været med til at øge antallet af hadefulde ytringer på internettet markant. Derudover påpeges det i studiet, at en negativ konsekvens ved den øgede onlineaktivitet er, at aktivismen ikke længere er knyttet til specifikke geografiske steder, hvor der ofte findes lokale forebyggelsestiltag. Dermed er der en risiko for, at de personer, der ytrer sig hadefuldt på internettet, ikke opdages (Bjørge 2018: 30 - 33).

Institut for Menneskerettigheder udgav i 2017 rapporten "Hadefulde ytringer i den offentlige online debat". Rapporten bygger på en undersøgelse foretaget af Institut for Menneskerettigheder, der sætter fokus på hadefulde ytringer i den offentlige online debat. Til brug for undersøgelsen tog Institut for Menneskerettigheder udgangspunkt i DR Nyhedernes og TV2 Nyhedernes Facebook-sider. Der blev indsamlet i alt 2996 Facebook-kommentarer på de to nyhedsmediers Facebook-sider. Indsamlingen af kommentarer fandt sted efter, at Facebook og nyhedsmediernes selv havde redigeret og slettet kommentarer, men på trods heraf fandt Institut for Menneskerettigheder, at hver syvende kommentar, der havde fået lov til at blive stående, var hadefuld²⁹.

Instituttet fandt, at de hadefulde opslag hyppigst forekommer i forbindelse med nyhedsopslag omhandlende religion, tro, flygtninge, migration, asyl og ligestilling. Instituttet konkluderede ligeledes, at hadefulde kommentarer hyppigere forekommer i forbindelse med et nyhedsopslag, der har indeholdt en hadefuld ytring, for eksempel i form af et citat, end i nyhedsopslag, hvor dette ikke er tilfældet (Institut for Menneskerettigheder 2017: 7). Endeligt konkluderede instituttet, at det som oftest (i 76 % af tilfældene) var mandlige debattører, der var afsendere af de hadefulde ytringer, og at størstedelen (64 %) af ytringerne var rettet mod en gruppe af mennesker frem for en enkelt debattør (Institut for Menneskerettigheder 2017: 79).

Som et led i Ytringsfrihedskommissionens arbejde med at vurdere ytringsfrihedens rammer og vilkår i Danmark foretog Justitsministeriets Forskningskontor i 2019 en undersøgelse af forskellige gruppers holdninger til og oplevelser med ytringsfrihed i Danmark. Af undersøgelsen fremgår det, at befolkningen vid udstrækning har kendskab til ytringsfrihedens begrænsninger, og at der generelt er overensstemmelse mellem, hvad befolkningen *tror*, der er ulovligt at ytre, og hvad der *bør* være ulovligt at ytre (Justitsministeriets Forskningskontor 2020A: 2). Respondenterne i undersøgelsen blev blandt andet bedt om at forholde sig til en racistisk ytring fremsat i et åbent opslag på Facebook, der typisk ville være strafbar. Her fremgik det, at 65 % *troede*, at ytringen var ulovlig og, at 70 % mente, at ytringen *burde* være ulovlig. Der var dermed flere respondenter, der mente, at den ulovlige racistiske ytring burde være ulovlig, end respondenter der troede at ytringen var ulovlig (Justitsministeriets Forskningskontor 2020A: 29-30).

²⁹ Institut for Menneskerettigheder anvender i undersøgelsen en definition på hadefulde ytringer, som ikke er identisk med straffelovens § 266 b's ordlyd. Institut for Menneskerettigheders definition er som følger: "Stigmatiserende, nedsættende, krænkende, chikanerende og truende ytringer, der fremsættes offentligt mod et individ eller en gruppe baseret på individets eller gruppens køn, etnicitet, religion, handicap, seksuelle orientering, alder, politiske observans eller sociale status".

International Network Against Cyber Hate (INACH), der er en organisation, som støttes økonomisk af EU, udarbejdede i 2018 en rapport³⁰, der omhandlede hadforbrydelser på internettet på tværs af de lande, som organisationen dækker. Organisationens medlemmer er en lang række civilsamfundsorganisationer fra i alt 22 lande i og udenfor Europa³¹. I rapporten opdeler INACH forskellige online platforme i kategorierne Web 1.0 (hjemmesider, forums, blogs) og Web 2.0 (Facebook, Twitter, youtube, Google+, Instagram, Vimeo, Dailymotion, Tumblr, Pinterest, Snapchat, Telegram, VK.com og andre). Denne opdeling foretages dels med henblik på at kunne belyse, på hvilke platforme de rapporterede hadforbrydelser finder sted, og dels med henblik på at kunne belyse, hvor stor en del af de rapporterede hadforbrydelser som de enkelte platforme har fjernet (Devinat og Berecz 2018: 5 - 8). I relation til Web 1.0 platformene finder INACH, at godt 69 % af de rapporterede hadforbrydelser finder sted på hjemmesider, hvilket gør hjemmesider til den hyppigst forekommende Web 1.0 platform. I relation til Web 2.0 platformene finder INACH, at knap 44 % af de rapporterede hadforbrydelser finder sted på Facebook, hvilket gør Facebook til den hyppigst forekommende Web 2.0 platform. Den næsthypigst forekommende Web 2.0 platform er Youtube, hvor knap 22 % af de rapporterede hadforbrydelser finder sted, og den tredjehyppigst forekommende Web 2.0 platform er Twitter, hvor knap 18 % af de rapporterede hadforbrydelser finder sted. Sammenlignes alle platformene uden at skele til opdelingen i Web 1.0 og Web 2.0 platforme, finder INACH, at Facebook er den hyppigst forekommende platform, idet godt 32 % af de registrerede hadforbrydelser finder sted på denne platform (Devinat og Berecz 2018: 16 - 18).

I samarbejde med 39 organisationer i 23 EU-medlemslande og Storbritannien udgav EU-Kommissionen i juni 2020 den femte og seneste monitoringsrapport vedrørende IT-platfomes tilbøjelighed til at fjerne hadefuldt materiale. Monitoringen, der dækkede en periode på seks uger (4. november 2019 til 13. december 2019), fremfandt 4.364 sager, hvoraf 2.348 fandt sted på Facebook. Sammenlagt blev hadefuldt materiale fjernet i 71 % af sagerne. Med 87,6 % havde Facebook den højeste andel af sager, hvor materiale blev fjernet, mens Youtube fjernede materiale i 79,7 % af sagerne og Twitter i 35,9 % af sagerne (EU Kommissionen 2020).

³⁰ Data til rapporten er indsamlet i perioden maj 2017 til maj 2018.

³¹ Danmark er ikke en del af INACH.

Eksempler på hadforbrydelser på internettet

Hadefulde ytringer

- En person skrev på sin Facebook profil: "Nu vil Danmark ha' et vildsvine-hegn op, mod Afrikansk svine-pest?? Hvad med Muslim pest" og "Nu hænger Danmark på 100 vis af flygtninge, flere kriminelle og individer af anden tvivlsom hudfarve/herkomst???"
- En person skrev på sin Facebook-profil: "For øvrigt er muslimer IKKE en race (de påberåber sig jo altid racisme-kortet), men er en afart af rotterne."

Offentlig trussel om voldshandling

- En person skrev på sin Facebook profil: "Hvorfor begynder vi ikke at dræbe muslimer. Er de fredet!!"

Trussel på livet

- En person skrev på Twitter: "Forøvrigt er mit store mål i livet, at slå minimum en perker ihjel, men det er et håbløst projekt, I formerer jer jo ligesom rotter, så det kan være ligemeget".

4.6.3 Hadforbrydelser på arbejdspladser og uddannelsessteder

I alt 27 af de 569 hadforbrydelser i 2019 fandt sted på forurettedes arbejdsplads eller uddannelsessted. Ud af de 27 sager, hvor gerningsstedet er registreret som enten arbejdsplads eller uddannelsessted, drejer 20 sig om racistisk motiverede sager, fem drejer sig om religiøst motiverede sager og to drejer sig om seksuelt orienterede sager.

Fordelt på politikredse blev der i 2019 registreret flest hadforbrydelsessager på arbejdspladser og uddannelsessteder i Østjyllands politikreds (7 sager) og Københavns politikreds (5 sager).

4.6.4 Hadforbrydelser i privat bolig

101 ud af de 569 hadforbrydelsessager i 2019 blev begået i eller i umiddelbar nærhed af forurettedes, gerningspersonens eller en anden impliceret persons private bolig (f.eks. opgang til lejlighed). 51 af sagerne, der er registreret med privat bolig som gerningssted, er racistisk motiveret, 36 er religiøst motiveret, og 14 er seksuelt orienteret.

Nordsjællands Politi havde i 2019 det højeste antal registrerede hadforbrydelsessager begået i eller i umiddelbar nærhed af forurettedes, gerningspersonens eller en anden impliceret persons private bolig med 16 sager, mens Østjyllands Politi havde næstflest med 13 sager.

4.6.5 Hadforbrydelser på øvrige steder

Kategorien "Øvrige steder" omfatter primært gravpladser og religiøse institutioner samt offentlige institutioner (f.eks. børneinstitutioner) og asylcentre. 45 af de registrerede hadforbrydelsessager i 2019 fandt sted på "øvrige steder". To af de 45 sager er foregået på et asylcenter eller udrejsecenter. Syv af de 45 sager fandt sted på en gravplads eller religiøs institution.

5. Gerningspersoner og ofre

Dette afsnit baserer sig på personoplysninger fra de 569 hadforbrydelsessager fra 2019. Hver enkelt sag indeholder alene oplysninger om de involverede personers køn, nationalitet, og alder, hvorfor det på baggrund af datamaterialet kun er muligt at tegne et groft billede af, hvad der karakteriserer hadforbrydelsernes ofre samt sigtede personer i hadforbrydelsessagerne³². Det bemærkes samtidig, at der, grundet det forholdsvist lave antal registrerede sager samt det antageligt høje mørketal, er en vis usikkerhed forbundet med opgørelserne, som derfor ikke nødvendigvis giver et repræsentativt billede af gerningspersoner og ofre i forhold til hadforbrydelser.

5.1 *Gerningspersoner*

Ud af de 569 hadforbrydelsessager fra 2019 er der i 120 sager rejst i alt 143 sigtelser. Der er rejst sigtelse mod 117 unikke personer, idet der i 15 sager er rejst sigtelse mod mere end én person og idét 11 personer er sigtet i mere end én sag.

I 31 af de 120 sager, hvori der er rejst sigtelser, drejer sagen sig om hadefulde ytringer (straffelovens § 266 b), som også er den kriminalitetstype, hvor der var flest registrerede hadforbrydelsessager i 2019 (se tabel 2). Der er ligeledes rejst sigtelse i 31 sager omhandlende trusler. Hernæst er det kategorierne "vold" (28 af sagerne, hvori der er rejst sigtelse, drejer sig om vold) og "offentlig tilskyndelse til forbrydelse" (3 af sagerne, hvori der er rejst sigtelse, drejer sig om offentlig tilskyndelse til forbrydelse), der tegner sig som havende flest sigtelser.

Ud af de 143 sigtelser, der er rejst, er der i 134 af sigtelserne tale om en sigtet mand og i 9 af sigtelserne tale om en sigtet kvinde.

Alderen på de sigtede spænder vidt, da den yngste sigtede var 15 år, og den ældste sigtede var 85 år. Gennemsnitsalderen på den sigtede i de 143 sigtelser, der er rejst ligger på 38 år, hvilket er højere end gennemsnitsalderen for f.eks. voldsforbrydelser generelt. Her skal der dog tages forbehold for, at tallene baserer sig på et begrænset antal personer.

³² Sagsoplysningerne er baseret på datatræk fra primo maj 2020.

102 ud af de 117 unikke sigtede personer havde dansk statsborgerskab³³, mens de resterende 15 sigtede personer fordelte sig på 13 andre nationaliteter.

5.2 Ofre

Opgørelserne over ofre for hadforbrydelser er baseret på personoplysninger fra 343 personer, der er kategoriseret som forurettede eller anmelder/forurettet i 269 hadforbrydelsessager³⁴. Ud af disse 343 personer var 186 mænd og 156 kvinder³⁵.

71 % (244 personer) af de 343 forurettede var danske statsborgere³⁶. De resterende 99 forurettede repræsenterer 39 forskellige nationaliteter. Det er værd at bemærke forskellen i nationalitetsfordelingen ved gerningspersoner og ofre, idet 13 % af gerningspersonerne ikke er danske statsborgere, mens det gælder for 39 %, af de forurettede.

Ligesom for gerningspersonerne ses der et stort spænd i de forurettedes aldre, idet den yngste forurettede var 10 år og den ældste 91 år. Gennemsnitsalderen for de forurettede var 34,5 år³⁷.

³³Det bemærkes, at opgørelsen både indebærer personer, der er tildelt dansk statsborgerskab ved fødslen og personer, der har fået tildelt dansk statsborgerskab senere i livet.

³⁴ Der er forskellige årsager til, at der ikke indgår personoplysninger fra alle 569 hadforbrydelsessager i denne opgørelse. Dels er der i et antal sager ikke angivet en forurettet, dels har det i et antal sager ikke været muligt at afgøre, om anmelderen i sagen er identisk med den forurettede, og dels er sager, hvor forurettede er angivet som virksomheder, institutioner eller lignende uden personoplysninger.

³⁵ I en sag er kønnet ikke angivet.

³⁶ Det bemærkes, at opgørelsen både indebærer personer, der er tildelt dansk statsborgerskab ved fødslen og personer, der har fået tildelt dansk statsborgerskab senere i livet.

³⁷ Gennemsnitsalderen er udregnet på baggrund af 318 forurettede, da forurettedes alder var uoplyst i 25 tilfælde.

6. Offerundersøgelser vedrørende hadforbrydelser i Danmark

Selvom Rigspolitiet som nævnt arbejder målrettet på at gøre statistikken over hadforbrydelser så retvisende som muligt er der fortsat et betydeligt "mørketal" ³⁸ i form af sager, som ikke kommer til politiets kendskab. Derfor udgør offerundersøgelser en vigtig kilde i forhold til viden omkring det samlede omfang af hadforbrydelser i Danmark. Offerundersøgelserne kan give et indtryk af "mørketallet" på området og karakteren af hadforbrydelserne og kan således supplere politiets data, når indsatsen på hadforbrydelsesområdet skal tilrettelægges. I den forbindelse er det dog vigtigt at være opmærksom på, at forskellige offerundersøgelser anvender forskellige definitioner af hadforbrydelsesbegrebet, hvilket gør, at de ikke altid er sammenlignelige med politiets opgørelser, som baserer sig på en strafferetlig afgrænsning af hadforbrydelsesbegrebet (se nærmere om hadforbrydelsesbegrebet i indledningen til denne rapport).

Justitsministeriets Forskningskontor har, siden 2008, i den årlige offerundersøgelse belyst voldsopfattelse af, om den voldshændelse, som de var udsat for, var motiveret af racisme eller offrets (formodede) seksuelle orientering (homo- eller transfobi). Der spørges således ikke ind til religiøst motiverede hadforbrydelser i Justitsministeriets offerundersøgelse (Justitsministeriets Forskningskontor 2020B: 77).

Af den seneste undersøgelse, som omhandler data fra perioden 2008-2018, fremgår det, at 8 % af voldsopofferne mener, at volden mod dem helt sikkert var motiveret af racisme. Det svarer til, at mellem 4.000 og 5.400 personer mellem 16 og 74 år årligt udsættes for racistisk motiveret vold. Der er endvidere 7 %, der svarer, at volden begået mod dem *måske* var motiveret af racisme. Der er signifikant flere mandlige end kvindelige voldsopoffer, der angiver, at volden begået mod dem var eller måske var racistisk motiveret.

4 % af voldsopofferne angiver, at volden mod dem var motiveret af homo- eller transfobi. Det svarer til, at mellem 1.600 og 2.700 personer mellem 16 og 74 år årligt udsættes for vold på baggrund af deres (formodede) seksuelle orientering. Der er endvidere 3 %, der angiver, at volden begået mod dem *måske* skyldtes homo- eller transfobi. Der er, modsat tilfældet for de racistisk motiverede voldstilfælde, ingen statistisk signifikant forskel mellem andelen af kvinder og mænd, der angiver, at volden begået mod dem var eller måske var motiveret af homo- eller transfobi. Beregningerne i Offerundersøgelsen er baseret på meget få observationer, og resultaterne er derfor behæftet med betydelig usikkerhed, for såvel vold motivet af racisme som homo- eller transfobi.

Justitsministeriets seneste offerundersøgelse viser, at anmeldelsestilbøjeligheden i forhold til hadmotiverede voldsforbrydelser tilsyneladende ikke adskiller sig væsentligt fra anmeldelsestilbøjeligheden for

³⁸ Den kriminalitet, der ikke politianmeldes eller på anden vis registreres af politiet.

andre voldsforbrydelser, idet 39 % af ofre for vold motiveret af racisme og 41 % af ofre for vold motiveret af homo- eller transfoxi selv har anmeldt volden, mens anmeldelsestilbøjeligheden for volds- ofre generelt ligger på 36 % i den samme periode (2008-2018) (Justitsministeriets Forskningskontor 2020: 79). Det vides dog ikke, hvorvidt det samme gør sig gældende for andre typer af hadforbrydelser, og da der fortsat er mange hadforbrydelser, der ikke anmeldes til politiet, vurderer Rigspolitiet, at politiet fortsat bør prioritere indsatser for at øge anmeldelsestilbøjeligheden på området.

Justitsministeriets Forskningskontor vil i deres fremadrettede rapporter udvide de spørgsmål, der stilles til hadforbrydelsesområdet. Fremadrettet vil der således også indgå spørgsmål vedrørende hadefulde ytringer på internettet, ligesom offrets religion og/eller kønsidentitet vil blive inkluderet blandt de had- motiver, der undersøges. Endelig vil spørgsmålene vedrørende eventuelle hadmotiver fremadrettet også indgå i afdækningen af hærværk.

7. Tiltag på hadforbrydelsesområdet

Øget anmeldelsestilbøjelighed

Rigspolitiet har kontinuerligt fokus på at øge anmeldelsestilbøjeligheden blandt ofre for hadforbrydelser. Det er nødvendigt at få hadforbrydelsessagerne anmeldt, så de kommer til politiets kendskab, for at politiet kan hjælpe i de konkrete sager samt gennemføre målrettede indsatser på hadforbrydelsesområ- det.

Stop Hadet

Rigspolitiet lancerede i 2019 kampagnen "Stop Hadet" i forbindelse med offentliggørelsen af Rigspoliti- ets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2018. Rapporten og kampagnen blev offentliggjort den 28. oktober 2019, og kampagnen løb frem til den 10. november 2019.

Formålet med kampagnen var at gøre opmærksom på, at hadforbrydelser er ulovlige, og at det er vigtigt, at hadforbrydelser anmeldes til politiet. Kampagnen var landsdækkende og bestod af gratis postkort, som var tilgængelige på caféer, restauranter, biografer og lignende over hele landet. Postkortene var herudover at finde på alle landets politistationer, ligesom de blev uddelt til en række interesseorganisa- tioner. En evaluering af kampagnen viste, at 93 % af de 40.000 tilgængelige gratis postkort på caféer, restauranter, biografer og lignende blev taget.

Postkortets for- og bagside kan ses på næste side.

STOP HADET

////// POLITI

Det er en hadforydelse at krænke nogen på baggrund af deres tro, etnicitet, hudfarve, seksualitet eller kønsidentitet. Politianmeld altid, hvis du mener dig udsat for en hadforbrydelse.

الإساءة إلى شخص ما بناءً على الاعتقاد أو العرق أو لون البشرة أو الجنس أو الهوية الجنسية تعتبر جريمة كراهية. قم دائما بإبلاغ الشرطة إذا كنت تعتقد أن لديك جريمة كراهية.

Hostility towards another person on the basis of his/her faith, ethnicity, skin colour, sexuality or gender identity constitutes a hate crime. If at any time you think you have been the victim of a hate crime, report it to the police.

////// POLITI

I forbindelse med offentliggørelsen af Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser i 2018 samt lanceringen af kampagnen "Stop Hadet" afholdt politiet også en Facebook live chat, hvor borgere kunne rette direkte henvendelse til tre medarbejdere i politiet og spørge ind til hadforbrydelsesområdet samt politiets arbejde på området.

Rigspolitiet udarbejdede endvidere en kort video omhandlende vigtigheden af, at hadforbrydelser anmeldes til politiet. Videoklippen blev delt med relevante interesseorganisationer, således at de kunne lægge videoklippen op på deres hjemmesider, Facebook-sider og lignende. Formålet hermed var at øge anmeldelsestilbøjeligheden i forhold til hadforbrydelser samt at øge kendskabet til, hvad en hadforbrydelse er. Videoen kan fortsat findes på YouTube (YouTube 2020).

Øvrige tiltag

Rigspolitiet havde i 2018 og 2019 fokus på at oplyse om hadforbrydelser samt vigtigheden af at anmelde hadforbrydelser til politiet. Rigspolitiet besøgte blandt andet ultimo 2018 en moske, hvor Rigspolitiet efter fredagsbønnen fortalte om hadforbrydelsesområdet, besvarede spørgsmål fra menigheden og opfordrede til, at alle hadforbrydelser anmeldes til politiet.

I foråret 2019 besøgte Rigspolitiet flere udrejse- og asylcentre med henblik på at fortælle personalet om hadforbrydelsesområdet, besvare spørgsmål og opfordre personalet til at hjælpe beboerne med at få anmeldt alle hadforbrydelser til politiet.

Endelig deltog Rigspolitiet ved et oplæg sammen med LGBT-Danmark i forbindelse med Copenhagen Pride i august 2019. Formålet med dette oplæg var, ligesom de ovenfor nævnte oplæg, at fortælle om hadforbrydelsesområdet, besvare spørgsmål og opfordre til, at alle hadforbrydelser anmeldes til politiet.

Styrket registrering af hadforbrydelser og ændret monitoringspraksis

Rigspolitiet har løbende fokus på at styrke registreringen på hadforbrydelsesområdet, således at datagrundlaget bliver så retvisende som muligt. Datagrundlaget anvendes til at tilrettelægge målrettede indsatser på hadforbrydelsesområdet.

På trods af, at der er etableret en monitoringsordning med særlige søgenøgler, som gør det muligt at identificere hadforbrydelsessager i politiets systemer, vidner den foreløbige monitoring på området om, at det fortsat er en udfordring at sikre, at alle relevante sager registreres som hadforbrydelser ved brug af hadforbrydelsessøgenøglerne i politiets systemer. Rigspolitiet har derfor, som tidligere nævnt, med virkning fra 2017 besluttet at revidere monitoringspraksis, således at der kan fremsøges et større antal relevante sager, uagtet at disse ikke er påført en søgenøgle eller et generelt søgeord (se afsnit 3 vedrørende årsrapportens datagrundlag). Rigspolitiet foretager på den baggrund særskilt controlling af hadforbrydelsesområdet med henblik på at sikre en mere ensartet og øget anvendelse af hadforbrydelsessøgenøglerne.

Uddannelse

Rigspolitiet har fokus på at sikre, at medarbejderne i politikredsene har de rette kompetencer til at håndtere hadforbrydelser professionelt og korrekt.

Undervisning i politiets registrering og behandling af hadforbrydelser indgår som en integreret del af Politiskolens basisuddannelse. Herudover udbyder Rigspolitiet et efter- og videreuddannelsesudbud i håndteringen af hadforbrydelser til alle politikredse. Formålet med uddannelsen er at klæde deltagerne på til at håndtere hadforbrydelsessager bedst muligt samt til at registrere hadforbrydelsessager korrekt i politiets sagsstyringssystem (POLSAS). På uddannelsen bliver deltagerne grundigt introduceret til anvendelsen af søgenøglerne, præsenteret for lovgivningen på området og for, hvordan en hadforbrydelsessag bedst muligt efterforskes og belyses. Herudover indgår der oplæg fra forskellige interesseorganisationer med henblik på at give deltagerne et indblik i, hvordan det er at være en del af en udsat minoritetsgruppe, og hvordan anmeldelsessituationen og mødet med politiet opleves, når man har været udsat for en hadforbrydelse.

Rigspolitiet har endvidere foretaget en revidering af uddannelsesudbuddet således, at de kommende deltagere også vil blive præsenteret for oplæg om bl.a. kognitiv afhøring med henblik på at have yderligere fokus på håndteringen af sårbare ofre. Derudover vil uddannelsesudbuddet blive udvidet fra et én-dags kursus til et to-dags kursus.

Dialog med interessenter på hadforbrydelsesområdet

Rigspolitiet har fortsat dialog med en række centrale interessenter på hadforbrydelsesområdet, herunder Institut for Menneskerettigheder, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner (LGBT-Danmark), Muslimernes Fællesråd og Det Jødiske Samfund i Danmark.

Intentionen er, at der gennem afholdelse af dialogmøder etableres et tættere og løbende samarbejde med interessenterne således, at Rigspolitiet kan udveksle erfaringer med interessenterne samt få et nærmere indblik i, hvordan hadforbrydelsesområdet opleves af interessenterne. Dialogmøderne har været afholdt med jævne mellemrum over de sidste fem år, og det er intentionen at forsætte møderne.

Herudover mødes Rigspolitiet med jævne mellemrum med andre og mindre interesseorganisationer, som ønsker at indgå i en dialog med politiet om hadforbrydelsesområdet.

Deltagelse i internationale netværk

Rigspolitiet har de seneste år haft fokus på at indhente viden og etablere samarbejder via deltagelse i internationale netværk vedrørende hadforbrydelser.

Aktuelt deltager Rigspolitiet i en række arbejdsgruppemøder vedrørende indsamling og registrering af data på hadforbrydelsesområdet. Møderne er organiseret af EU's Fundamental Rights Agency (FRA). Arbejdsgruppen, der består af repræsentanter fra alle medlemslandene i EU, har blandt andet udarbejdet en guide omhandlende nøgleprincipper i forhold til myndighedernes registrering af hadforbrydelser (EU Kommissionen 2017).

Rigspolitiet deltager ligeledes i en arbejdsgruppe under OSCE's³⁹ Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) vedrørende forbedringen af forholdene for ofre for hadforbrydelser i hele OSCE-regionen.

Herudover deltager Rigspolitiet og Rigsadvokaten på skift i et mødeforum under EU-kommissionen omhandlende bekæmpelse af racisme, fremmedhad og andre former for intolerance⁴⁰. Formålet med dette mødeforum er, at medlemslandene kan diskutere og erfaringsudveksle "best practice" inden for hadforbrydelsesområdet, f.eks. forebyggelse og bekæmpelse af hadforbrydelser samt støtte til ofre for hadforbrydelser.

Rigspolitiet overtog pr. 1. november 2015 den nationale kontaktpunktsfunktion i forhold til OSCE's Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR). Siden overtagelsen af ansvaret på hadforbrydelsesområdet har Rigspolitiet i denne funktion deltaget i ODIHR-konferencer vedrørende hadforbrydelser og bidrager herudover løbende med opgørelser over antallet af hadforbrydelser i Danmark til ODIHR's årlige hadforbrydelsesopgørelser.

Den Norske nationale enhed for bekæmpelse af organiseret og anden alvorlig kriminalitet (KRIPOS) inviterede i februar 2019 til en fælles nordisk konference omhandlende hadforbrydelser og politiets arbejde på hadforbrydelsesområdet, hvor Rigspolitiet deltog. Herudover deltog repræsentanter fra Norge, Sverige, Finland og Island i konferencen. Formålet med konferencen var dels at dele erfaringer, udfordringer og løsninger på tværs af de nordiske lande og dels at etablere et blivende nordisk samarbejde. Rigspolitiet er indstillet på at fortsætte dette samarbejde.

Såvel ODIHR-konferencerne, som arbejdsgruppemøderne under EU's Fundamental Rights Agency, møderækken under EU-kommissionen og det nordiske samarbejde på hadforbrydelsesområdet giver Rigspolitiet mulighed for at søge inspiration og erfaringsudveksle i forhold til hadforbrydelsesområdet hos de øvrige medlemslande. Møderne omhandler både registrering og monitorering af hadforbrydelser, uddannelse inden for hadforbrydelsesområdet, forebyggelse af hadforbrydelser og specifikke fokusområder, såsom hadefulde ytringer på internettet eller håndtering af særligt sårbare ofre, og der er således mulighed for at drøfte mange vinkler af hadforbrydelsesområdet.

³⁹ Organisationen for sikkerhed og samarbejde i Europa

⁴⁰ High Level Group on combating Racism, Xenophobia and other forms of intolerance.

Litteratur

BBC News (2017). *Manchester attack: Hate crimes 'doubles' after incident.*

<http://www.bbc.com/news/uk-england-manchester-40064424> (hentet d. 07.06.2017).

BBC News (2020). *Christchurch mosque attacks: NZ has 'fundamentally changed' says PM.*

<https://www.bbc.com/news/world-asia-51850210> (hentet 28.07.2020)

Bjørgo, Tore (2018). *Høyreekstremisme i Norge - Utviklingstrekk, konspirasjonsteorier og forebyggingsstrategier.* Politihøgskolen, Oslo.

Det jødiske samfund i Danmark (2019). *Rapport om antisemitiske hændelser i Danmark i 2018.*

<https://mosaiske.dk/wp-content/uploads/akvah-2018.pdf> (hentet d. 29.06.2020).

Devinat, Charlotte og Berecz, Tamás (2018). *INACH Annual Report 2017 – 2018.*

<http://www.inach.net/inach-annual-report-2017-2018/> (hentet d. 31.04.2019).

Det Britiske Indenrigsministerie (2019). *Hate Crime, England and Wales, 2018/19.*

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/839172/hate-crime-1819-hosb2419.pdf (hentet 04.08.2020)

Det Britiske Politi (2020). *Contact the police.* <https://www.police.uk/forces/> (hentet 04.08.2020).

DR Nyheder (2019A). *Ikke kun i Randers: Hærværk mod jøder i hele landet på årsdag for Krystalnatten.*

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/ikke-kun-i-randers-haervaerk-mod-joeder-i-hele-landet-paa-aarsdag-krystalnatten> (hentet d. 25.06.2020).

DR Nyheder (2019B). *Nordfront kæmper for et 'racerent' norden: 'Det er nærmest nazisme af den gamle skole'.*

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/nordfront-kaemper-et-racerent-norden-det-er-naermest-nazisme-af-den-gamle-skole> (hentet 04.08.2020).

EU Kommissionen (2017). *Improving the recording of hate crime by law enforcement authorities – Key guiding principles.*

http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/ec-2017-key-guiding-principles-recording-hate-crime_en.pdf (hentet d. 07.06.2018).

EU Kommissionen (2020). *Countering illegal hate speech online – 5th evaluation of the Code of Conduct.*

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/codeofconduct_2020_factsheet_12.pdf (hentet d. 04.08.2020).

Hanes, E. & Machin, S. (2013). *Hate Crime in the wake of Terror Attacks: Evidence From 7/7 and 9/11.* <http://personal.lse.ac.uk/machin/pdf/hanes%20machin%20september%202013%20web.pdf> (hentet d. 29.05.2016).

Independent (2017). *London terror attack: Huge rise in Islamophobic hate crime following Borough Market stabbing, police figures show.* <https://www.google.dk/amp/www.independent.co.uk/news/uk/crime/london-bridge-attack-latest-rise-islamophobic-hate-crimes-borough-market-stabbing-terror-police-a7777451.html%3Famp> (hentet d. 09.06.2017).

Information (2019). *Terrorforsker: Nazihærværk er en koordineret magtdemonstration.* <https://www.information.dk/indland/2019/11/terrorforsker-nazihaervaerk-koordineret-magtdemonstration> (hentet d. 25.06.2020).

Institut for Menneskerettigheder (2017). *Hadefulde ytringer i den offentlige online debat.* København.

King, R. D. & Sutton, G. M. (2014). *High Times for Hate Crimes: Explaining the Temporal Clustering of Hate Motivated Offending.* *Criminology*, 51:871-894.

Justitsministeriets Forskningskontor (2020A). *Ytringsfrihed i Danmark: En undersøgelse af dansker-nes holdninger til og oplevelser med ytringsfrihed.*

Justitsministeriets Forskningskontor (2020B). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005 – 2018.*

Politiet (2020). <https://politi.dk/statistik/hadforbrydelser> (hentet d. 22.06.2020).

Rigsadvokaten (2020). *Afsnittet om hadforbrydelser.* [https://vidensbasen.anklagemyndigheden.dk/api/portals\(6e302527-f0b3-4a5e-889a-668aa67e5491\)/Print/h/6dfa19d8-18cc-47d6-b4c4-3bd07bc15ec0/VB/a7a856c5-1a4f-4f49-8df5-4a17ad49a73e](https://vidensbasen.anklagemyndigheden.dk/api/portals(6e302527-f0b3-4a5e-889a-668aa67e5491)/Print/h/6dfa19d8-18cc-47d6-b4c4-3bd07bc15ec0/VB/a7a856c5-1a4f-4f49-8df5-4a17ad49a73e) (hentet d. 22.06.2020).

SVT (2019). *Judiska institutioner utsatta för skadegörelse – under årsdagen till kristallnatten.* <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/gula-davidsstjarnor-sattes-upp-pa-judiska-institutioner-pa-kristalnatten> (hentet d. 25.06.2020)

Tell Mama (2019). *The Impact of the Christchurch Terror Attack – Tell Mama Interim Report 2019.* <https://www.tellmamauk.org/wp-content/uploads/2020/03/The-Impact-of-the-ChristChurch-Attack-Tell-MAMA-Interim-Report-2019-PP.pdf> (hentet d. 04.08.2020).

TV2 Østjylland (2020). *Fængslede for hærværk på jødisk gravplads sigtes for flere hadforbrydelser.* <https://www.tv2ostjylland.dk/oestjylland/faengslede-haervaerk-paa-joedisk-gravplads-sigtes-flere-hadforbrydelser> (hentet d. 25.06.2020).

Williams, M. & Burnap, p. (2015). *Cyberhate on Social Media in the Aftermath of Woolwich: A case study in Computational Criminology and Big Data.* <https://academic.oup.com/bjc/article/56/2/211/2462519> (hentet 04.08.2020).

Williams, M. & Pearson, O. (2016). *Hate Crime and Bullying in the Age of Social Media.* [https://orca-mwe.cf.ac.uk/88865/1/Cyber-Hate-and-Bullying-Post-Conference-Report_English_pdf.pdf](https://orca.mwe.cf.ac.uk/88865/1/Cyber-Hate-and-Bullying-Post-Conference-Report_English_pdf.pdf) (hentet d. 29.05.2016)

Williams, M. L. & Burnap, P. (2016). *US and them: identifying cyber hate on Twitter across multiple protected characteristics.* <http://epjdatascience.springeropen.com/articles/10.1140/epjds/s13688-016-0072-6>

YouTube (2020). *Kampagnevideo: Stop Hadet.* <https://m.youtube.com/watch?v=lzQV1rUegAg>